

279959

205

No 116

Scoala Noastră

Revista Pedagogică-Culturală

a corpului didactic primar din județul Sălaj.

TRIA
22
21 x

Anul XI.

I ANUARIE 1934.

Redacția și Administrația:
REVIZORATUL ȘCOLAR ZĂLAU.

No. 1.

Tip. „Lucențiarul” Zălau

no 118 1935

ȘCOALA NOASTRA

Revistă pedagogică culturală a corpului didactic primar din jud. Sălaj

CHEMARE LA DATORIE.

Trecând pragul noului an, dăscălimea noastră nici când n'a întimpinat o problemă mai grea și dificilă ca pe cea de astăzi. De rezolvarea ei este legat viitorul acestei țări și prosperarea ei morală și materială. Și cuvântul de ordine și reînșănătoșire trebuie să plece dela prima instituție socială, dela școală, prin reîntronarea riguroasă a spiritului de disciplină, ordine și muncă.

Acest spirit a fost terfelit prin recentele manifestări sociale. Vieța sufletească a unui popor blând, blajin și cu'n trecut strălucit în virtuțile sale de cinste, muncă, perseveranță și înțelepciunea unui patriotism până la sacrificiu a fost adânc zdruncinată. Vârtejul unei febre sociale nebune a răpit cu sine o parte a tineretului cu înclinațiuni bolnave, încercând să infiltreze otrava în organismul nostru național și culminând în odiosul asasinat dela Sinaia reprob și infierat de tot ce simte românește și de-o lume întreagă.

Și când ne gândim că acest tineret este produsul școlii contemporane, pentru ce n'am avea curajul să recunoaștem adevărul pur că, efectul își are cauza.

Ce ai făcut tu școală, tu biserică și tu... societate în interesul educației integrale a fiilor acestui neam și a cetățenilor de mâine ai Statului? Slujitorii Voștri n'au fost la datorie. Au dezertat dela postul de veghe în mocirla politicianismului. Organismele voastre sunt și astăzi infectate și murdare.

Catedra și amvonul nu pot admite o psihologie șubredă a tineretului, manifestată în acte de anarhie cum a fost crima dela Sinaia, care, pe lângă o pier-

dere ireparabilă a unui mare patriot și devotat slujitor al Patriei, a deprimat sufletul unui neam și a aruncat o pată rușinoasă pe obrazul României. „Glonțul a fost trimis din universitate,“ din școală.

„**CE FEL DE UNIVERSITATE ESTE ACEEA, CARE DĂ ÎNVĂȚĂCEILOR DREPT CERTIFICATE REVOLVERE; CE FEL DE NAȚIONALISM ESTE AČELA, CARE DOBOARĂ DE JOS PE ZIDITORII PATRIEI RIDICAȚI PE SCHELE; ACESTE PROBLEME POT FI DECISE NUMAI DINCOLO DE MINTE**“ (T. Arghezi.) Este o reală sinteză a cauzelor, care au pricinuit trista dramă națională.

Să nu credem însă că asasinii și anarhiștii sunt numai cei înaintați Parchetului. Avem și-n mijlocul nostru destui asasini sufletești. Durere, trecutul apropiat ne-a indicat câțiva căzuți pe panta extremismului și anarhiei, chiar dintre cei chemați să poarte farul luminii, a păcii și a bunei înțelegeri. Simțul de datorie și disciplină s'a depreciat în mod îngrozitor.

TOȚI CEI CE NU STAU LA POSTUL DE ONOARE ȘI NU-ȘI ÎMPLINESC DATORIA CU TOT SUFLETUL ȘI TOT DEVOTAMENTUL, NU DE FRICA SANȚIUNILOR, CI DIN CONȘTIINȚĂ CURATĂ ȘI IDEALISM SUPERIOR: SUNT ȘI RĂMÂN ANARHIȘTI ORDINARI ȘI SUBMINĂTORII PATRIEI CARE-I CREȘTE ȘI-I OCROTEȘTE. Nimic nu poate justifica lipsa dela datorie și abaterile dela disciplină. Nimeni nu poate ocroti pe cel neglijent, nici chiar cluburile politice, căci dascălul este al țării întregi, al neamului, și nu al cluburilor politice. Cei neglijenți vor fi dați la o parte ca lucruri netrebnice și vor eși pe arenă adevăratele valori și energiile de muncă.

POLITICIANISMUL SE SCOATE DEFINITIV DIN ȘCOALĂ. ÎN ACEST SANCTUAR AL NEAMULUI AMUȚEȘTE GLASUL POLITICIANULUI DE RĂSPÂNTII.

Datori suntem a ne examina deci în mod riguros conștiințele și ne vom îngrozi de numeroasele neglijențe comise împotriva slujbei noastre și al idealului ce trebuie să-l servim. Numai lumina și creațiunile ce reușește sufletul să lase pe urma muncii noastre vor putea vorbi de rostul ce l-am avut.

Am mai subliniat că școala poporului a început o nouă eră: **POZITIVĂ, REALĂ ȘI CONSTRUCTIVĂ**. Ea trebuie să regenereze fizionomia nației întregi și să ridice nivelul cultural al satelor.

Actualul comandant al culturii poporului, dl. ministru Dr. C. Angelescu, reluând ministerul instrucțiunii, vrea din tot sufletul să ridice școala și prin ea poporul acolo unde se cuvine și să ștergă rușinea analfabetismului. Vrea ridicarea morală și materială a școlii. Pe lângă voința fermă, are și dragostea, priceperea, experiența, autoritatea, și puterea să o facă.

Primul pas l-a realizat fără șovăire: înființând peste 3000 posturi de învățători, ștergând rușinea trecutului de desființări de posturi, atunci când trebuie să se dubleze cel puțin și se va continua sporirea posturilor conform cerințelor culturale până ce se va ajunge la școala ideală: 30-40 elevi de învățător.

Intru desăvârșirea acestui ideal nobil, dl. ministru pretinde colaborarea sinceră și neprecupețită a tuturor valorilor reale ale acestei țări și'n special ale instituțiilor primordiale ce stau la temelia țării: **ȘCOALA, BISERICA ȘI ARMATA**.

Din colaborarea efectivă a acestor instituții fundamentale se încheagă puterea indisolubilă a scumpei noastre Patrii.

Promotorii acestei acțiuni, sunt învățătorii cu întreg sufletul și devotamentul lor. Cei ce nu sunt animați de focul sacru al idealului național și nu garantează împlinirea datoriilor cu toată demnitatea peste marginile pretinse de legi și regulamente, până la fanatism și sacrificiu, să se retragă mai bine benevol din linia de luptă ca să nu fie alungați ca niște netrebnici.

Lupta odată începută nu cunoaște nici o ezitare, ci numai înainte spre idealul final: VOM INVINGE!

„De fulgere să piară, de trăznet și pucioasă,
Ori care s'ar retrage din gloriosul loc,
Când patria sa mamă, cu inimă duiosă
Va cere ca să trecem prin sabie și foc!“

D. Mărgineanu.

ACTUALITAȚI.

Sclavajul antic și absolutismul, au fost regimuri și instituțiuni justificate în parte, dar care au trebuit să dispară sub loviturile puternice pe care i le da ideea de libertate și egalitate, două idei ce de altfel se contrazic.

Libertatea absolută ar fi atunci când cineva ar face tot ce ar dori, fără a respecta pe aproapele: pe când egalitatea cere o uniformitate absolută ceia ce nu se poate realiza. Singurul regim care poate trăi astăzi este democratismul, pe care trebuie să-l concepem nu în sensul de conducere a celor mulți, ci o conducere de către reprezentanții prin voință liberă, a celor mulți și care să reprezinte marile forme de conducere.

Națiunile sunt suverane și gradațiuni între state dă naștere la reacțiuni. Războiul mondial, început cu gândul de cuceriri nedrepte, prin tratatele de pace a fixat noi graniți, la fixarea cărora s'a avut în vedere două principii: principiul naționalității și principiul liberei determinări a populațiilor. Idealul național, transmis din generație în generație, pare astăzi realizat. Dreptatea istorică și ideală a înfrânt ideea de forță. Tratatele de pace încheiate după marele războiu din anii 1914—1918 consfințesc o stare de lucruri naturală, manifestată prin voința liberă a întregului românism, în actele istorice dela 1 Decembrie 1918 dela Alba-Iulia, 27 Martie 1918 a Sfatului Țării a Basarabiei și 15 Noembrie 1918 a Bucovinei.

Granițele Daciei de altădată, nu au fost atinse la apus, graniți ce au fost menținute în tradiția poporului și care au fost cântate de poieții români. După principiul limitelor naturale, formulat de Jean Jacques Rousseau, natura indică limitele naturale ale unui

stat, limite ce ar fi: mările, munții, fluviile. Potrivit acestui principiu ar fi trebuit ca hotarul de apus să fie la Tisa, graniță menținută în tradiția poporului român și cerută la congresele pentru fixarea noilor graniți în urma marelui războiu.

Principiul naționalităților a triumfat și acest principiu este baza tratatelor de pace de după războiu. După acest principiu un stat nu poate să fie vialul, decât având la temelie națiunea. Popoarele vechi nu cunoșteau acest principiu, din care cauză se războiau chiar ramuri ale aceluiaș popor.

Henric al IV-lea care dorea să facă un stat puternic unitar, nu numai statul francez, ci dorea chiar unitatea Italiei, poate fi socotit ca promotorul acestui principiu, care cere ca limitele statelor să fie delimitate de caracterul locuitorilor economia și interesele lor. În congresul dela Viena acest principiu se întrezerește, atunci când se cere instituțiuni naționale pentru Polonia.

Naționalismul german, redeșteptat de Fichte și Stein aduce salvarea Germaniei și apoi în urmă unificarea. Napoleom al III-lea socotea principiul naționalităților ca un principiu de guvernământ, justificat prin interesul deosebit cu care a privit chestiunea principatelor și ajutând la unificarea Italiei, sub Garibaldi și Cavour: Aristotel și Hagal combat acest principiu susținând că, dacă statele ar fi formate în baza acestui principiu, ar fi omenirea într'un repaos (și stare de) perpetuu și această pace eternă, a fi mormântul lor. După ei și alții, natura ne oferă o luptă veșnică, cel tare distruge și asimilează pe cel slab, lupta este un element al vieții și fără luptă nu poate exista progres. Naționalismul după ei ar fi egoismul dus la extrem. Doctrina germană în special îl combate, susținând că nu ține seamă că statele sunt rezultatul istoriei. Este susținerea tendinței germane de dominațiune, de expansiune, autocrată, brutală și războinică.

Bluntschli, autor german, recunoaște ca «politica

de rasă face ca rasele să se considere inferioare, unele față de altete». (dl G. Meitani profesor la facultatea de Drept din București. Curs de drept internațional public). În monarhia Austro-Ungară rasa română a fost desconsiderată, ori cum această națiune avea conștiința națională dezvoltată și și dădea seama de rolul și însemnătatea ei a cerut și a izbutit ca să-și dispună singură de soarta ei și victoria obținută în războiu realizează independența și unirea.

Ceia ce m'a făcut a mă ocupa și eu de această chestiune este discuțiile aprinse în jurul tratatului dela Trianon. Ungaria luptă intens și intern, dar mai cu seamă extern pentru revizuirea acestui tratat.

Luptă pentru a câștiga opinia publică internațională, începând cu Anglia, Italia etc. în favoarea tezei pe care o susțin. Nu mă ocup nici de modul cum susțin această vastă propagandă, bine calculată sau cum se folosesc de date neverosime ori sacrificiile care le fac în această direcție ci vreau ca să fac pe fiecare cititor a cugeta mai adânc asupra acestui flagel care vrea să prindă rădăcini și a ne face a lupta și a ne sfortasă spulberăm aceste pretențiuni și această propagandă periculoasă și dușmănoasă. Declarațiunile dela Kasiu a falnicului nostru dl Titulescu a arătat punctul de vedere al României și al Micii-Înțelegeri. Mai nou s'a înființat în București «Liga anti-revizionistă» inițiator fiind dl Stelian Popescu. Face un apel către întreaga națiune română să se ridice contra propagandei ce se face contra României. Noi învățătorii, împrăștiți în toate colțurile țării să fim veșnic preocupați de a desvolta în cetățenii acestei patrii ideia de suveranitate, de integritate a acestui teritoriu să facem pe plugarul român să simtă că el este suveran în țara lui și că acei care-i pregătesc jugul îi sunt dușmani de moarte.

Să organizăm fiecare în cercul nostru, ori să activăm, nuclee — depinzând de liga — anti-revizionistă, în care priceperea și inițiativa alături de instrucțiunile ce s'ar da, ar fi un cadru dezvoltat de activitate.

Tratatele nu sunt petece de hârtie, cum s'a exprimat Bethmann Holveg, ci cristalizează stări de lucruri necesare, bazate pe onoare și justiție, fondate pe principiile pe care le-am discutat.

Revizuirea tratatelor, când se vor ivi stări de fapt care ar amenința starea și ordinea existentă ar fi posibilă, după art. 19 din Pactul Societății Națiunilor prin aprobarea unanimă a statelor membre ale societății. Revizuirea care se cere astăzi în fond nu-i decât o dorință de noi subjugări de națiuni și state, propaganda făcută este un opaiț ce luminează calea periculoasă a războiului pregătit de vinovații și învinșii războiului trecut.

Suntem amenințați în însuși existența statului, ori dacă nu amenințați ni se discută și contestă existența și drepturile de suveranitate și istorice asupra granițelor și ființei a însuși statului. Tratatele sunt o puternică garanție pentru pacea lumii, dar să nu se uite că tratatele sunt și ele nesocotite de multe ori. Astăzi când se desfășoară de acei care ne dușmănesc ori nu ne cunosc, o propagandă de distrugere a statului român și a altor state ridicate după războiu, să luptăm cu ultima energie și în interior cum și exterior pentru a spulbera afirmațiunile și calomniile ce se aruncă asupra statului român, asupra dreptului de suveranitate teritorială și a drepturilor sale istorice.

Să luptăm pentru pace, pe temeiul tratatelor, respectându-se obligațiunile internaționale și dezvoltarea relațiunilor între națiuni bazate pe onoare și justiție

Constantin I. Floareș
licențiat în drept, învățător.

CÂTEVA CONSIDERAȚII asupra pedagogiei științifice

Viața unui stat nu poate progresa, dacă nu dispune de valori productive. Fiecare individ trebuie să conlucreze conștient și productiv în angrenajul organismului viu în care se mișcă. Astfel se impune o creere de personalități pentru și prin societate. În acest caz educația care îndeplinește rolul de a crea personalități sociale, va pregăti în așa fel pe individ, ca el să se poată adapta cu siguranță la nevoile imediate ale societății. Dar educația nu poate lucra cu toți la fel. Nu există un tip comun de indivizi cu un program unic peste tot. Și atunci, iată unde pedagogia științifică (experimentală) își găsește adevăratul ei rost. În nici un caz nu se poate confunda cu improvizații metafizice, care au ținut lumea în nesiguranță până mai dăunăzi. Pedagogia științifică ne dă realități: »Examinarea copilului din punct de vedere al dezvoltării fizice, al eredității, al predispozițiilor maladice, al dezvoltării intelectuale, este punctul de plecare în această știință.¹⁾ Ea a salvat și salvează pe copil din mreaja prejudecăților. Copilul nu este un om în miniatură (un omușor), el are o personalitate a sa proprie și unică în felul ei. Copilul manifestă în joc, în lucrul manual, desen, compunere, stimulente spontane, unde educatorul nu poate impune nimic dela el. În acest caz învățământul se va adapta copilului, a cărui realitate psiho-fizică trebuie cunoscută. Un educator care nu este inițiat în tainele pedagogiei științifice, nici nu poate păși pragul școlii. Cu metodele pe care le pune la îndemână această știință, educatorul se pune pe lucru, chiar din primele zile de clasă, spre a-și cerceta masa — copiii, — atât de deosebiți psihicește și fizicește. Din observații și măsurări antropometrice, individualitatea unui copil se poate determina comparându-l cu ceilalți copii din clasă, în acest chip vom ști dacă copilul este înaintat sau înapoiat fizicește. De asemenea se pot stabili profiluri psihologice cu ajutorul testelor²⁾.

1) Gr. Tăbăcaru: Pedagogia exp. și știința despre copil (pedologia).

2) Gr. Tăbăcaru, opera citată.

Cu aceasta educatorul pășește mai departe cu încredere cercetând și experimentând. Pentru el copiii nu se par o masă uniformă. Dar pentru aceasta răbdare și puțin bun simț.

Din păcate, noutățile pedagogiei științifice cu greu sunt înțelese de dascălimea noastră, ea se mulțumește mai bine cu metodele vechi, astăzi fără valoare, căci sunt mai la îndemână și ușor de aplicat. Ori astăzi scopul școlii este cu totul altfel ca în trecut. Selecționarea copiilor după aptitudinile individuale, »școala pe măsură« (Claparède) și gruparea lor în așa zise »clase omogene«, ca aici să-și desvolte aptitudinile lor speciale, sunt probleme de actualitate. Pedagogia astfel pare a revoluționa complet învățământul. Programa, metode și orarii pleacă dela copil. El trebuie să fie centrul metodelor și al programelor. Sunt excluse cunoștințele care nu provocă interes, n'au nici o legătură cu viața și nu sunt primite de copil. Niciodată în vre-o anchetă sau altă cercetare care privește învățământul primar, să figureze măcar câteva întrebări despre copil. De multe ori programa e opera oamenilor prea învățați, care nici n'au fost în fața copiilor. Aceasta dă drumul deschis de a se strecura în programă unele cunoștințe parazitare, fără vre-o valoare practică sau funcțională. Pentru aceasta e demnă de urmat pilda pedagogului american Stanley Hall, în anchete psihologice. Rezultatele adunate în formule de legi generale, ar aduce foloase mari și se va face din pedagogie o știință, la a cărei ridicare vor contribui învățătorii.

Pedagogia experimentală a dat rezultatele cele mai îmbucurătoare în domeniul psihologiei infantile. Cu ajutorul ei s'a deslegat problema atitudinilor, aptitudinilor la copii, a psihologiei învățării și mai importantă: problema individualizării învățământului.

E îndeajuns să cităm pe marele pedagog american Thorndike, care pe bază de observație și experiment desleagă problema behaviorismului, stabilind legile învățării, susținând teoria atitudinii în fața percepțiunilor analitice.

Tot în această materie e bine să pomenim pe Binet, Simon și românul nostru N. Vaschide în Franța; Meumann, Koffka, Ebbinghaus, Köhler în Germania; Galton în Anglia.

Printre sprijinitorii activi ai pedagogiei experimentale în țara noastră îl cităm pe dl prof. Dr. Gr. Tăbăcaru. Încă din

1908 împreună cu dl C. Rădulescu-Motru, dsa scoate revista «Pedagogia experimentală», «apariție prea matură și fără răsunetul așteptat», iar scopul revistei era: «de a colecționa și a interprinde lucrări noi în materia șcnlară, astfel ca pedagogia, — cu toate reflexiile ei asupra didacticei și învățământului, — să corespundă unor legi științifice, care ar rezulta din cunoașterea psihologică a copilului, tendința și mișcarea cam îndrăzneală, întrucât dogmatismul, formalismul, herbartianismul erau cucerite destul de puternice, așa că asemenea noutăți dibuiau într'un mediu complet protivnic». «Este temerar, — zice dsa — încercarea de a se interprinde o acțiune științifică într'un mediu cu totul neprielnic, unde oricine se crede chemat la adversiune, mai mult chiar decât la indiferență, cerea sacrificii». Așa că după o muncă stăruitoare și asiduă dl prof. Dr. Gr. Tăbăcaru luptă mereu «cu scopul de a așeza pe copil în drepturile lui firești, a-l cunoaște și a-l proteja».

În acest scop dsa înființează societatea pentru studiul și protecția copilului, cu organul ei de progagandă, revista «Pedagogia experimentală», scoasă cu foarte multe sacrificii, unde se publică cele mai noi probleme de educație și învățământ, verificate, controlate, experimentate la laboratorul școalei de aplicație.

Așa timid cum apar aceste mișcări în țara noastră, dar sigur, însă pentru aceasta cu toți la muncă.

Vasile Bradovinschi

membru în „Societatea pentru studiul și protecția copilului.”

MONOGRAFIA

Școalei primare de Stat din comuna Hurezul Mare, jud. Sălaj.

de Traian Cionfi

inv. dir.

— Urmează din No. 10. pag. 359 —

Dar din refrenurile ecoului ce pătrundeau slab până pe aceste plaiuri, poporul par'că înțelegea ceva, — vag și ne-definit, — și se vedea că sunt cele de pe urmă spasmuri ale unui gigant părăsit de puteri, lipsit de vlagă și dăsnădăjduit că nu mai putea să-și mai mențină aceeaș forță brutală cu care 1000 de ani a omorât conștiința națională a poporului român, trezit pe deplin deacum din somnul lui letargic.

Era agonia imperiului austro-ungar, erau cele din urmă licăriri ale coroanei habsburgice ce se trudea zadarnic să toarne'n sufletele celor robiți atâtea veacuri, noi speranțe, noi promisiuni, ca să se continue mai departe în cadrul despotismului său feudal cari nici până aci n'a putut trăi decât prin baionetă și omorârea celui mai elementar drept de libertate și prin multă vărsare de sânge nevinovat. Istoria ne spune în repetate rânduri că orice încercare a poporului român de ași manifesta voința în mod demn, a fost omorită și stropită cu sângele nostru vărsat din belșug, și orice licărire a geniului nostru intelectual a trezit în stăpânirea vitregă un resentiment de scârbă care se manifesta printr'o ordinară improșcare cu noroiu a tot ce avem mai scump și mai drag.

Această stare de lucruri anormală nu mai putea să dăinuie mult. Bătuse ceasul al doisprezecilea și cupa suferințelor era plină, era cu vârf. Dreptatea dumnezească s'a făcut. Glasul strămoșilor noștri a găsit ascultarea în ceriuri și anul 1918 a fost pentru noi anul mântuirii, anul reînvierii.

S'a făcut România Mare prin unirea tuturor Românilor; ajungând complect liberi și sub scutul Craiului dela răsărit, despre care numai în povești ne era permis să vorbim, eram sub ocrotirea părintească a Regelui Ferdinand cel Mare al României întregite și am început o viață nouă.

Poate n'ar fi locul să încretez aci spasmurile mari ale

sfintei convulsii naționale, căci n'am nici competența rece-
rută și nici priceperea necesară, dar am aflat de bine ac spre
obiectivitatea acestei expuneri care va fi citită oarecând poate
și de strănepoții noștri, să-i fac să le palpitate și lor un mo-
ment inima de bucuria mare a desrobirii neamului românesc.
Și am mai crezut de bine a însemna acest eveniment istoric
pentru covârșitoarea lui influență asupra întregii vieți spiri-
tuale și intelectuale românească de aici.

Reîntors din războiu Dl Ioan Fathi își reîncepe activita-
tea sub flamura tricolorului românesc. În școală s'a predat
de aci înainte numai românește.

Localul școlar era tot al bisericii care se îngrijea de
buna lui întreținere și de asigurarea funcționării învățământului.

A început apoi epoca organizării și adaptării vieții nouilor
cerințe create de unire. Așa a trebuit să se organizeze și
școala. În anul 1923 s'a făcut statificarea tuturor școlilor con-
fesionale române din provinciile alipite de către guvernul ro-
mân, împreună cu învățătorii acestora. Școala din Hurez de-
asemeni a fost statificată. Statul își ia obligațiunea de a plăti
învățătorul, iar susținerea localului trece în sarcina comunei
politice.

Dreptul de proprietate a rămas și pe mai departe al
bisericii până în anul 1927 când comuna politică a cumpărat
definitiv localul actual cu suma de 200.000 lei.

În anul 1924 prin noua lege se organizează învățământul
primar punându-se pe bazele moderne de azi.

În 1925 se votează noua lege de unificare administrativă
prin care pe 1 Ianuarie 1926 comuna Hurez se alipește jud.
Sălaj primind numirea de Hurez Mare, iar școala trece sub
administrația și controlul Revizoratului școlar din Zălau.

În 1926 Dl Ioan Fathi e numit de subrevizor de control.
În locul dânsului până la finea anului e numită D-ra Emilia
Culic din Unimăt, ca suplinitoare. Ea face primul examen de
absolvire cu 7 clase.

În noua sa calitate, Dl Ioan Fathi obține dela Comitetul
școlar județean din Zălau un ajutor de 50.000 lei cu care până
în 1929 renovează radical localul școlar, amenajându-se o a
doua sală de învățământ.

În anul 1927—28 funcționează la această școală D-ra
Cornelia Fathi singură. Numita are diploma de învățătoare

dela Școala normală de fete din Șimleu. Iși face serviciul punctual și ține poporului în dumineciși sărbători conferințele impuse prin ofensiva culturală de atunci, punând bazele unei biblioteci școlare.

În anul 1928, la postul II., nou înființat e numită D-ra Eugenia Giurca, exact cu aceeaș pregătire. Tot în acest an, statul român a înființat și o secție germană pentru copiii de această naționalitate, al cărei titular este până azi Dl Paul Richt înv. de gr. I.

În anul 1930 Dl Ioan Fathi e numit directorul școlii primare de stat din Șimleu, unde se mută cu toată familia. În acest an funcționează la școala din Hurezul Mare D-rele Eugenia Giurca ca directoară, iar la postul 2 Felicia Haiduc tot cu aceeaș pregătire, de origină fiind din comuna vecină Supurul de jos.

Deodată cu începerea anului școlar 1931—32 am fost transferat aci subsemnatul împreună cu soția mea Ana Cionfi. Eu am diploma dela Școala normală de învățatori din Zălau iar soția mea dela cea din Șimleu și am venit din comuna Măeriște. Titlul meu e definitiv iar soția mea e provizorie.

Condițiunile între cari se efectuează învățământul sunt destul de satisfăcătoare. Populația este înțelegătoare și-și trimite copiii regulat la școală. Astfel frecvența în sezonul iernii este de 95% iar în cel de vară e de 65—70%. Această situație ne face să nu fim nevoiți a recurge la drasticile măsuri ale legii. Populația e destul de cultivată, iar analfabeți nu avem deloc, sau poate dintre cei absolut bătrâni pe cari nu-i găsești. Foaia cea mai răspândită ce se citește de români este «Unirea Poporului» dela Blaj ce vine în comună în 5 exempl.

Cu secția germană însă avem năcaz. Șvabii, sfătuiți de agenții iredentei maghiare își trimit în cea mai mare parte copiii la școala confesională ungurească din loc, boicotând în toate chipurile secția germană care s'a creat tocmai cu scopul de a-i readuce la originea lor etnică, germană. Se pare că acum se duce mai cu multă furie lupta pentru maghiarizarea șvabilor de aci decât în trecut și am impresia că dacă se va continua în felul în care s'a început, apoi peste vre-o două decenii nici urmă nu va rămânea din șvabii renegați.

(Va urma)

LIBERTATEA COPILULUI

Principiul exagerat ce domnește în unele centre de educație cu privire la libertatea și personalitatea copilului, merge în timpurile de azi pe căi greșite.

Unii educatori cred că e bine a lăsa voința individuală să-și continue și arăta manifestațiunile libere în orice acțiune, ba chiar sprijinesc acest lucru.

Voința individuală cu toate capriciile și pasiunile ei sunt tot așa de periculoase, dacă nu mai primejdioase decât supunerea de altă dată. Dacă am avea întotdeauna când facem educație, complexitatea atât de vastă a naturii omenești, sigur n'am fi adepții principiilor de mai sus și n'am vorbi așa de ușor de libertatea personalității copilului. Sunt în copil pasiuni de așa natură cari libere fiind lăstate, în scurt timp vor pune sub cătușele lor și ceiace dela natură a primit bun. Aici ne trebuie o temelie psihologică adâncă spre a putea determina și alege din viața individuală pasiunile ce trebuiesc cultivate și pasiunile în contra cărora să luptăm.

Sunt școli cari n'au absolut nici o disciplină, căci educatorul se bazează pe principiul libertății. Ce mare greșală. Să lăsăm numai o zi copiii să-și trăiască personalitatea lor și vom vedea că școala se transformă într'o grădină de copii, unde singur jocul predomină încadrat și acesta de pasiuni multe cari privite prin prisma adevăratei educații ne vor arăta ce greșit este principiul exagerat al libertății individuale.

Ar fi frumos principiul libertății individuale, ar fi frumoase și aplicabile cuvintele lui Rousseau «că societatea strică totul ce natura a creiat» dacă am putea transforma pământul într'un veșnic paradis și toate necazurile le-am putea îndulci să nu mai pară necazuri.

Se confundă veșnic personalitatea fizică cu cea morală, individul cu personalitatea, eul simțurilor cu eul sufletului, și când colo aceste sunt două lucruri cari foarte bine trebuiesc distinse, atunci când facem educație Adevărata personalitate

a omului zace adânc în fundul personalității spirituale. Aici e arta pedagogică de a ști scoate din acest adânc, partea bună de a o cultiva pentru împrejurările timpului de azi. Dar aceasta nu se poate decât prin luptă, prin veșnică cercetare, prin căutarea de a distruge pasiunile rele, căci și sămânța nu aduce rod decât numai după ce a murit ea întâi în pământ. Deci și libertatea nu va fi lăsată în voie decât după ce vom stinge cu desăvârșire prin educație părțile rele. Trebuie distrus individul, ca persoana să învie la adevărată viață, trebuie ca libertatea să fie radical redusă prin disciplină, pentru ca personalitatea superioară să fie lăsată să predomină, căci altfel sigur o duce la robie, căci masa amorfă a personalității individuale nu va alege părțile bune pentru societate.

Dumnezeu a creat personalități, iar educația trebuie să le claseze așa cum află de bine pentru timpurile de azi. Copilul când va părăsi băncile școlii să nu-l clatine orice vânt, ci voința pură în el să știe ocoli obstacolul, ba să știe chiar a-l arunca din cale.

Deci școala nu trebuie să-și creeze principii după voința copiilor, ci copiii să-și schimbe eviața după voința școlii.

Ar fi o artă a schimba răul din copii fără ca ei să știe că există în ei rău, dar acesta este numai un principiu care sigur nu se poate înfăptui, căci pentru a arăta omului măreția adevărului are nevoie veșnic de avertismente.

Nu suntem partizanii dresajului ori a supunerii oarbe, nici a școlii în care copiii să învețe «după placul lor» ci partizanii supunerii prin libertate, prin o libertate vie și controlată, care sigur cu precauțiune aplicată, va aduce roade binefăcătoare.

Vasile Buda

dir. inv.

ASOCIAȚIA IN PERICOL.

În vâltoarea vremurilor ce le trăim, criza economică ce ne paște zi de zi, a dat și dă naștere la fel de fel de ambiții personale, la un egoism feroce. Exemple avem atâtea, în sciziunea partidelor noastre politice, cari răsar ca ciupercile după ploaie. Această situație lamentabilă, se resfrânge și are mari repercusiuni și asupra altor sfere de activitate, cum este Asociația noastră.

Asociația, cu tot trecutul ei glorios, cu toate izbânzile înfăptuite — este mereu șicanată — în special conducătorii ei — de unele persoane cu ambiții meschine și perfide. Și e cu atât mai trist, când și unii membrii contribue la ponegrirea conducătorilor lor, cari oricum duc o luptă năprasnică numai și numai ca să promoveze tagma noastră învățătorescă.

Sindicalizarea, cu toate încercările de sabotare asupra învățătorilor, n'a găsit teren prielnic în sânul Asociației, rămânând să mai frământă creerul multor apași sindicalişti. În congresul dela Cluj, această chestiune a fost respinsă categoric. În caz contrar ajungeam-trepădușii profesorilor secundari. Iar în ultimul timp Asociația lor a preconizat sindicalizarea fără învățători, scăpând astfel de un mare pericol.

Dar totuși au mai rămas. Cred, că ori și care a citit sau a auzit de revista „Idea”. Ei, bine! Această revistă prin conducătorii ei, duce o luptă titanică spre a atrage pe învățători în mrejele ei. Și corespondenți are cu duiumul. Întâiu fiecare e atras de dragul colaborării. I se publică fotografia, etc., etc. Și odată intrat acolo, directorul revistei se bate cu pumnul pe piept, că are 10.000 de cetitori și prin urmare devotații lui și învățătorii lui, pe cari îi întitulează „Societatea tinerilor învățători”.

Și toate acestea n'ar fi nimic, dacă mulți aderenți ai revistei n'ar duce o adevărată luptă contra Asociației generale. Pentru ei directorul revistei „Idea” e totul, cu toate că n'are nimic comun cu învățământul primar.

Atrag atenția colegilor ca să nu se lase duși în eroare. Să colaborez, da. Dar niciodată săgețile să nu fie îndrep-

tate pe nedrept contra Asociației și conducătorilor ei, de dragul nu știu cui. Ce-i drept, e ceva ca să fii președinte la 40.000 de învățători și directorul revistei »Ideea«, poate, spezează. Asta la calendele grecești.

Din acest motiv, trebuie să fim precauți și întotdeauna să ne vină în minte strădaniile antecesorilor noștri pentru încheierea unei Asociații de talia celei de azi. Numai cine a fost la un congres al Asociației, poate fi pe deplin edificat de grandioasa manifestație de solidaritate profesională și ce înseamnă să ai președinte un om ca *D. V. Ţoni*.

Deaceea, celor ce se vor lepăda de adevărata Asociație și vor căuta alte căi, să le aruncăm tot disprețul nostru de învățători.

Lazar Cosma.

Situația învățământului primar în Sălaj

— Spicuri din raportul general —

(Continuare)

V. Instituții școlare

13. Case de economii nu au școlile.

Nu au nici capital.

Cooperative școlare sunt la 60 de școli, în stadiul începutului.

Cooperative pe clase nu sunt.

Sistemul de conducere autonomă a claselor sau a școlilor nu s'a introdus la nici o școală.

Alte societăți nu mai există.

14. În județ a existat o singură cantină școlară, la Zălau.

Societatea cantinelor nu există.

Căminuri școlare nu sunt în județ.

15. Farmacii școlare nu există.

Asistența medicală în județ se face prin medicii de circumscripții.

Copiii sunt vizitați lunar superficial de medicii de circumscripții.

Examene temeinice medico-psihologice nu se fac.

Asistența medicală a elevilor ar trebui pusă pe altă bază: examenul săptămânal, îngrijirea bolnavilor și medicamentele gratuite.

În fiecare comună să fie un agent sanitar.

VI. Elevul și mediul

16. Nici o școală nu ține în județ fișă individuală, decât încercări sporadice.

Nu s'au făcut cercetări psihologice. La o singură școală s'a făcut o cercetare psihologică asupra unei eleve.

Rezultatul cercetării nu s'a publicat.

17. Satele nu au monografii. În schimb s'au întocmit din inițiativa Revizoratului școlar județean monografiile școlare la 276 școli de către directorii școlilor respective.

S'au publicat în Revista «Școala Noastră» 22 monografii școlare.

Învățătorii satelor respective le cunosc și se servesc de ele în învățământul Istoriei.

Elevii le cunosc în parte.

Există o monografie a județului «Szilágy vármegye monografiája» de Petri Mór, scrisă în limba maghiară și «Șchița monografică a Sălajului» de Stoica. Ambele sunt scrise înainte de războiu și se referă numai la vechiul județ Sălaj, înainte de complectarea județului prin legea Administrativă din anul 1925.

Există o monografie a orașului Zălau capitală de județ, scrisă de Leontin Ghergariu directorul Gimnaziului de băieți din Zălau.

18. Muzeu propriu zise nu sunt în județ.

S'a luat inițiativa din partea societății «Astra» pentru înființarea unui muzeu județean, etnografic și istoric, este însă numai la început.

Învățătorii dau sprijinul cuvenit pentru înființarea lui.

Acest muzeu nu este însă vizitat de elevi și locuitori. S'au luat măsuri și din partea Revizoratului școlar pentru înființarea unui muzeu.

VII. Activitatea culturală (Extrașcolară)

19. Numărul școlilor cari au grădini școlare este de 141.

Numărul școlilor cari au teren de experiență deosebit de grădina școlară este de 141. Cultura rațională propriu zisă nu se face. Se cultivă după felul de cultură a regiunii.

Cu alt pământ sunt improprietărite 165 școli, terenul se arendează învățătorului care îl cultivă cu cereale potrivite regiunilor și cu nutreț (furaj).

Lotul de improprietărire în mijlociu este de 16 jugh.

Improprietărirea școlilor cu pământ a ameliorat situația materială a învățătorilor. Pentru o cultură rațională demonstrativă să se organizeze lotul modern în fiecare plasă sub îndrumarea organelor agricole.

20. În județ sunt 69 cooperative de consum.

Cooperative de vânzare în comune nu există.

Cooperative de producție nu există. Cooperative agricole nu există. Cooperative de credit, bănci populare sunt 29.

În cooperative sunt în total 234 învățători din județ. Asociația învățătorilor nu are Bancă în județ, s'a înființat însă la inițiativa subsemnatului la data de 1 Iulie Banca Populară „In-
vățătorul Sălăjan“ cu un număr de 234 membrii, capital sub-
scris cca 800.000 Lei.

21) Camine culturale afiliate nu are nici o școală. Camine culturale independente nu există.

Biblioteci populare independente nu există. Se cetesc cărțile din bibliotecile școlare.

În bibliotecile dela țară se citesc anual de către adulți 2400 cărți și la oraș se cetesc din biblioteci (cărți românești) abia 600 cărți. Minoritarii cetesc un număr foarte mare de cărți, cca 8000 volume. Asociația județeană culturală este: Reuniunea Femeilor Române Sălăjene.

Nu editează nimic.

Se dau serbări culturale de două ori pe an și șezători de 5-6 ori la an.

Căminurile dela țară sunt inexistente.

Ședințe și șezători nu se țin.

Până în prezent nimeni nu s'a interesat de organizarea lor în județ.

22) Sărbătoarea pomilor se ține de toate școalele din județ, însă nu cu mare rezultat. Plantațiuni se fac numai la o mica parte a școlilor.

Camera de Agricultură nu manifestează nici un interes față de această sărbătoare.

Unica instituție care se interesează și dă concurs efectiv este Ocolul Silvic din Zălau.

Prin concursul acestei instituții s'au făcut plantațiuni mai mari în comunele: Crișeni, Mirșid, Gălpăia, Cizer, Chechiș și Stărciu.

23) Cercurile culturale din ultimii trei ani au dat dovezi de o activitate în regres; abia în anul școlar precedent și-au reluat din nou activitatea, iar în anul școlar curent au activat satisfăcător.

La ședințele cercurilor culturale participă și preoții locali, preoții însă nu au cercuri culturale separate.

VIII. Intreținerea școalelor

24) Local propriu au numai 112 școale iar 119 școale funcționează în fostele școale confesionale românești, pentru cari comunele plătesc chirie confesiunilor respective. Localurile proprii sunt constituite parte de stat parte de comună cu contribuția Județului și a Statului.

Local închiriat au 53 școli.

Numai din bugetul comitetului respectiv se întrețin 130 școli. Dela Comitetul școlar județean a nevoie de întreținere 154 școli.

În stare de întreținere foarte bună sunt 40 localuri în stare de bună 84 în stare de mediocră 127 și în stare rea 33.

Cu material de întuiție cumpărate sunt împodobite (înzestrate) 240 școli.

De elevi în întregime nu este înzestrată nici o școală și în parte sunt înzestrate 15 școli, iar 29 nu sunt înzestrate nici cum.

Servitor școlar au 185 școli.

Curățenia școlilor cu alevii o întrețin 97 școli.

25) Archiva școlară este în general bine întreținută.

Dinaintea războiului mai păstrează archiva 85 școli.

(Va urma)

DIN JERTFELE UNIRII*)

Dela destrămarea Daciei-Felix, Neamul românesc a trăit în credința refacerii ei. Aceasta credință a fost vis, apoi ideal și în zilele noastre realitate. Unitatea națională menținută prin: limbă, credință, port, obiceiuri, tradiție, și aspirațiuni comune, a devenit baza unității politice. De aici au isvorit glorioasele aspirațiuni, pt. ajungerea cărora s'au dat cele mai uriașe sforțări, lupte, revoluții chiar, încununată cu o diademă de jertfe omenești cari strălucesc în istoria acestui Neam.

Când evoluția vremii a pus în mâna Românului cel mai puternic instrument de luptă națională și politică, *școala*, atunci învățătorii au devenit pionerii idealului național.

Școlile Sălăgene cu o vechime de care puține județe din țară se pot mândri, au cunoscut astfel de apostoli ai idealului național prin împlinirea misiunii lor apostolice, învățătorimea Sălăgeană a dat din sânul ei jertfe pt. Neam, atât înainte cât și în timpul războiului mondial.

Despre cei dintâiu păstrăm ceva, despre cei cari au căzut jertfe în timpul războiului mondial pentru atitudinea lor in-

*) Părți din propunerea ce-am făcut-o Asoc. inv. din jud. Sălaj, în toamna anului trecut.

transigentă în serviciul cauzei naționale, ca: morți în războiu, înrolați în armată, ostateci ori schingiuiți în brazdă, nu s'a scris aproape nimic.

Câteva zile ne despart de a 15-a aniversare a Unirii Ardealului și Banatului cu Patria mamă, când, prin glasul a una sută mii Români, pe câmpia unde 5000 de țărani au văzut sfâșierea pe roată a lui Cloșca și Horia (28 Febr. 1785), se decretează ruperea lanțurilor robiei milenare. Gândul meu se îndreaptă în ajunul acestei mari sărbători, către acei modești apostoli ai idealului național, cari prin munca lor, au menținut caracterul național al școalelor populare românești din Sălaj și către acei dintre ei cari au fost ultimele jertfe pe altarul suferințelor noastre milenare, exprimându-mi aci o dorință, care nu poate fi numai a mea, ci a întregii generații tinere.

Dorim a avea icoana vie a învățătorilor Români Sălăgeni cari au murit ori au fost prizoniți pentru cauza idealului național.

Să începem acest lucru în cercul nostru strâmt, până nu e târziu.

Icoana acestora ne va oțeli mai mult în lupta ce o ducem și o vom duce pentru ridicarea acestui Neam.

Cred că printr'un chestionar bine întocmit, s'ar strânge prețios material în acest scop, fie sub auspiciile Asociației Inv. din jud. Sălaj, ori a Revizoratului școlar.

Noi cei cari înălțăm sufletul românesc pe mormintele străduințelor și suferințelor lor, aducând prin os de recunoștință memoriei lor, pe lângă sacra datorie, vom da cu o dovadă în plus, de vrednici slugitori ai școalei, păstrarea comorilor Neamului și cea mai puternică forță în apărarea națională.

Sărăuad, la 22 Noemvrie 1933.

Ardeleanu I. Senioru.

PIȚĂRĂII

În unele părți ale țării, în special în satele dela poalele munților Carpați din Oltenia, ziua de ajunul Crăciunului poartă numele de »Pițărăi«.

Această zi este așteptată cu multă bucurie de către tot tineretul între etatea de 5—20 ani. Cu câteva zile înainte copiii și băieții mai mari se pregătesc pentru a avea bote de alun curățite de coajă și afumate apoi, la fumul produs de coaja de mesteacăn aprinsă, după ce au fost împletite cu teiu de salcie, rămânând astfel împestrițate frumos. Mamele lor deasemenea fac din vreme săcuc (trăiști) țesute frumos din lână, pentru copii și fete.

În dimineața de Pițărăi, își pun fiecare în trăiști nuci, pentru a le mânca cu colaci și unii chiar și câte ceva din produsele gospodărești (pentru ca acestea să se facă din belșug în anul viitor).

Toți cu trăiștile de gât, iar copiii și băieții mai mari și cu botele împestrițate în mână, pornesc grupuri-grupuri spre biserică, unde se strânge tot tineretul satului. De acolo toți se îndreaptă spre capul satului, unde fără discuție se aleg din mulțime 10—15 băieți mai mari, ca conducători. Aceștia poartă numele de »Vătafi« ori »Urători«. Ei mențin ordinea între cei mai mici, îi aranjează pe două rânduri pentru a primi colaci și merg înaintea mulțimei intrând la fiecare casă și vestind sosirea Pițărăilor (căci și mulțimea și colacii poartă numele de »Pițărăi«, după numele obicinuit al zilei de Ajun).

Cum ajung în »bătătura caselor« (în curte), lovesc încet cu botele în streășină și strigă: »Bună dimineața lui Ajun«. Atunci ese din casă bărbatul sau femeia cu o strachină (blid) cu grăunțe de porumb, grâu, fasole și altele, din care iau urătorii câte o mână, apoi le aruncă pe casă făcând în cor următoarea urare: »Crească grăul (stogul) cât casa, »pita« cât masa, fuioarele cât răschitoarele, mânușile cât matușile, ce-i în casă să trăiască, ce-i afar' să izvorască — la mulți ani cu sănătate«.

După ce au urat cam până la 20 de case, se opresc și aranjează pe două rânduri, mulțimea ce-a înaintat în grupuri povestind și glumind. Acolo se strâng sătenii sau sătencele pela care au urat, cu desagii cu pițărăi, mere sau pere și încep a împărți și dela un capăt și dela celălalt al rândurilor.

Tot astfel se procedează pe toate ulițele satului.

Nu este om cât de sărac dela casa căruia să nu se împartă câte ceva, cel puțin și numai la urători.

Unii au obiceiul de dau numai la urători ceva băutură, caldă sau rece. — Acest obicei ar fi urât, dacă din norocire țuca care se dă mai des, n'ar fi numai de 15 grade.

Nici un copil din sat nu se sustrage de a merge în pițărăi, oricât de bogat ar fi ori al cui ar fi. Atât copiii cât și fetele se bucură și-și arată unul la altul îmbrăcămintea nouă făcută în vederea acestei zile și a sărbătorilor. Fetele cele mai mari se fălesc cu curățenia caselor făcută de sărbători. O emulație folositoare.

Seara se întorc fiecare cu sufletele pline de bucurie și trăiștile pline de colaci, mere și pere, din cari după ce le numără de câteva ori, împart și celor de acasă.

Pentru cei mai bătrâni nu este o bucurie echivalentă și deaceea amintirea ei rămâne neuitată, după cum și eu, care am simțit-o, nu voi uita-o niciodată.

Gh. Apostol.

PAGINA COOPERATIVEI ȘCOLARE.

INFIINȚAREA COOPERATIVEI ȘCOLARE la școala primară de stat din Tășnad.

La întrunirile noastre administrative ce au avut loc în fiecare centru de plasă s'au desbătut atâtea chestiuni importante de ordin profesional, chestiuni cari au fost aplaudate, dar nu știm dacă cel puțin unele din ele au fost aplicate în viața școlara.

Unde este dragoste față de muncă și școala se realizează lucruri frumoase și folositoare. Ex. La școala primară de stat din Carei s'a înființat o cantină școlară sub conducerea corpului didactic dela aceia școală. Tot așa membrii corpului didactic dela școala de stat din Tășnad au înființat o cooperativa școlară a cărui act constitutiv este următorul:

Azi, 15 Noemvrie 1933, noi subsemnații elevi dela școala primară de stat din comuna Tășnad, din îndemnul Domnilor învățători dela aceasta școală declarăm că: Iniințăm o societate cooperatistă de educație și instrucție practică. Societatea va avea trei secțiuni: una de economie, de aprovizionare și de valorizare a produselor rezultate din munca comună a noastră.

Numele societății va fi următorul: Cooperativa școlară „PROGRESUL” și va avea sediul la școala primară de stat din Tășnad jud. Sălaj.

Scopul societății este: a) Să ajute școala prin toate mijloacele ca să ne formeze pentru viața socială în care vom trăi mai târziu. b) Să sădească în sufletele noastre iubirea aproapelui și simțămintele frumoase. c) Să ne facă cooperatori desăvârșiți. d) Să ne fructifice economiile, să ne procure toate materialele, rechizitele și cărțile necesare nouă ca elevi și să ne valorizeze produsele ce vom obține din muncile făcute în comun.

Acum la înființare ne obligăm a vărsa fiecare câte 10 lei, deodată sau în rate lunare, urmând ca în timp de 2 ani să împlinim capitalul de cel puțin 50 lei de fiecare.

Pentru conducerea cooperativei alegem tot azi un comitet compus din 10 membri, trei censori și 5 membri în comisia de disciplină.

Societatea se va conduce după statutele ce urmează după acest act de constituire, pe cari le primim și aprobăm prin semnătură proprie.

Membrii cari formează cooperativa școlară „Progresul” sunt toți cei ce au semnat statutele acum la înființare precum și cei cari vor fi primiți în urmă conform prevederilor din statute.

Urmează la sfârșitul statutului 138 semnături. Fiecare elev a subscris un capital de 10 lei din care 63 elevi au vărsat câte 5 lei iar 72 elevi capital subscris 10 lei și capital vărsat 10 lei.

Astfel cooperativa „Progresul” dela școala primară de stat din Tășnad, azi are un capital subscris de 1380 lei și un capital vărsat de 1035 lei.

Elevii lucrează sub directa supraveghere a harnicului coleg Gheorghe Bălaj, dela aceasta școală, care a muncit mult și cu încredere în aceasta direcție, până a găsit procedeul și mijlocul cel mai bun să asigure înființarea acestei cooperative și încasarea pe calea cea mai ușoară a capitalului subscris.

Iată un început modest dar plin de încredere pentru viitor. Să fie acesta ca un exemplu demn de urmat.

Vasile Onac.

PAGINA FOLKLORULUI**ALTE CULEGERI FOLKLORISTICE**

din com. Hurezul Mare

Descântec de deochiu :

Doamne Marie Maică Sfântă	Eu vă 'ntorc pă voi
Să luară 99 dă moroi	Și vă duceți în crucile dru-
Cu 99 dă strâgoi,	[murilor
Armați, încordați,	La marginea hotarălor,
Cu săbiile ciunte	Acolo este un balaur
Cu cămășile scurte.	Cu 77 dă capete,
Unde mereți voi 99 dă moroi	Carne aluia i-o mâncați
Și voi 99 dă strâgoi?	Sângele aluia il beți
— Noi merem la N. N.	Zi de moarte să-i puneți
Carne să-i mâncăm	N. N. și rămâie curat,
Sângele să-i bem	Luminat,
Zi de moarte să-i punem.	Ca Dumnezău ce l-o lăsat
— Da io mă pusăi	Ca Măica sfântă ce l-o dat,
În contră cu ei	Mnică nu i-o fost
Și așe le zăsăi :	Mnică și nu-i fie
99 dă moroi	Din ceasu' d'amú,
Și 99 dă strâgoi	Din sfânta zi dă astăzi.

Când se descântă acest text; trebuie să ai apă ne'ncepută, în care se sloboade câte un cărbune aprins. Dacă cărbunii se dau la fund sfârâind prelung și aspru, înseamnă că celui ce i se descântă a fost deochiat rău. În total se toarnă nouă cărbuni. Descântatul constă în exprimarea de 9 ori după oaltă textul de mai sus. Dacă descântătorul cascade a somn înseamnă că celui ce i se descântă a fost deochiat rău dar descântarea e bună și-și va avea efectul. În tot timpul operațiunii se întoarce cu un cuțit ascuțit în pahar în formă de cruce și la sfârșit se suflă de trei ori și se scuipă peste apă. După aceasta se dă celui bolnav să bea de trei ori din ea, apoi se udă pe frunte, pe mâini și pe picioare și toată boala trece. Apa ce a mai rămas împreună cu cărbunii se aruncă după ușe, la țigăna unde se lasă și paharul întors cu fundul în sus până noaptea. Aceasta pentruca boala să nu se mai întoarcă. Se poate descânta și la vite bolnave.

Descântare de scrântit.

Seluară Dumnezeu cu Sf. Petru	Os cu os, carne cu carne.
Pe cale, pe cărare	Pele cu pele,
Până la podul cel maro.	Păr cu păr,
Dumnezeu trecu,	Vână cu vână,
Petre nu putu;	Ca să rămâie sănătos,
— Treci Petre!	Curat și luminat
— Nu pot Doamne	Ca Dumnezeu ce l-o lăsat
Că podeaua s'o clătit	Ca Maica Sfântă ce l-o dat,
Picioru' (mâna) lui N. N. s'o	Mnică nu i-o fost.
[scrântit.	Mnică să nu-i fie,
Tomni Doamne podeaua la loc	Din ceasu d' amu,
Și picioru lui N. N. cum a fost	Din Sfânta zi dă astăzi.

Descântecul se face împungând cu vârful cuțitului în formă de cruce într'un bulgăraș de slănină sau unsoare atâta timp cât se rostește de 9 ori după olaltă. După aceea se unge partea bolnavă cu unsoarea descântată, așteptând vindecarea.

Traian Cionfi.

Din comuna Treznea:

Cum se descântă de fapt:

Cine mi-l-o țipat cu o mână,	Cine mi-l-o țipat cu șase,
Eu îl țip cu două.	Il țip cu șapte.
Cine mi-l-o țipat cu două,	Cine mi-l-o țipat cu șapte,
Eu îl țip cu trei.	Il țip cu opt.
Cine mi-l-o țipat cu trei,	Cine mi-l-o țipat cu nouă,
Eu îl țip cu patru.	Il țip cu mânil mele amândouă.
Cine mi-l-o țipat cu patru,	Cine mi-l-o dat și nu mi-o
Il țip cu cinci.	[întrebat,
Cine mi-l-o țipat cu cinci,	Cine mi-l-o adus și nu mi-o spus.
Il țip cu șase.	

(Auzită dela Lazar Maria)

Cum se descântă de scrântit:

Doamne ajută Sf. Marie.	Picioru mi se scrântiră.
Sfânta Precista,	— Pune Petre ciont cu ciont,
Din gura mea s'a descântat,	Carne cu carne, sânge cu sânge,
Din gura mea să aibă leac.	Să se vindece tot cum se vindecă
Să luară pe cale, pe cărare,	Pământul tăiat cu plugul
Pe drumul cel mare,	[și grăpat cu grapa.
Până la podul de argint.	Din gura mea e descântat,
Sfântul trecură,	Dela Dumnezeu să aibă leac.
Petre nu putură.	Muruclit, fugi duruclit și fugi
— Treci Petre.	[duruclit,
— Nu pot Doamne,	Gură leșinată, mână spălată.
Și eu ași trece, dar nu pot.	
Podeaua se clătiră,	

(Auzită dela Petron Maria)

Lazăr Cosma.

PAGINA BĂNCII.

Consiliul de Administrație a băncii, în ședința sa din 23 Decembrie 1933 a aprobat redactarea definitivă a Regulamentului pe care îl publicăm aci. În felul acesta se spulberă și ultima nedumerire cu privire la cuantumul cotizațiilor, deoarece: în caz de deces se achită moștenitorilor toate cotizațiile vărsate, astfel fiecare membru își asigură pe lângă ajutorul de deces și un capital, (art. 16).

Regulamentul

Societății de Ajutor Reciproc a membrilor băncii populare
„Invățătorul Sălăjan” din jud. Sălaj.

Cap. I. Înființarea și denumirea.

Art. 1. În conformitate cu dispozițiile art. 2 al. c. din Statutele băncii populare „Invățătorul Sălăjan” și potrivit hotărârii adunării generale de constituire, se înființează în cadrele băncii: „Societatea de Ajutor Reciproc a membrilor societari ai băncii populare „Invățătorul Sălăjan”.

II. Scopul și durata.

Art. 2. Scopul Societății este:

- a) Acordarea de ajutor bănesc moștenitorilor membrilor decedați ai So
ietății.
b) Ajutorarea membrilor căzuți în boală gravă, infirmități, cări nu-și pot câștiga existența sau ajunși în strâmtoare materială.

Art. 3. Durata Societății este nelimitată ca și a băncii.

III. Membrii, Drepturi și datorii.

Art. 4. Membrii de drept ai societății sunt toți membrii societari ai băncii, plus soțiile (soții) lor, înfrând în toate drepturile și datoriile dela data primirii ca membru al băncii și data arhivării primei cotizații de membru în caz de deces a membrului băncii soția (soțul) rămâne membră (membru) până la eventuală recăsătorie.

Art. 5. Fiecare membru beneficiază de avantajele prevăzute în Regulamentul de față, în condițiunile împlinirii îndatoririlor dela Art. 7.

Art. 6. Calitatea de membru și dreptul la ajutor se pierde, fără a mai putea retrage cotizațiile vărsate, prin neplata cotizațiilor cvenite, în mod regulat pentru fiecare caz.

IV. Fondul Societății și acordarea ajutoarelor

Art. 7. Fondul pentru deces, se formează dintr'o cotizație obligatorie de 150 Lei de fiecare membru societar al băncii și soțiile (soții) lor, plus un număr de cotizații egal cu numărul membrilor decedați (art. 16). Cotizațiile sunt scadente în cazurile de moarte a vre-unui membru.

Art. 8. Cotizațiile se vor încasa în termen de o lună dela data decesului, prin statele de salariu dela revizoratul școlar, iar membrii căror nu li se rețin cotizațiile prin state de plată sunt obligați să verse cotizațiile în numerar la administrația băncii, în termen de 30 zile, dela primirea avizului dela bancă.

Art. 9. Adunarea generală poate modifica cotizațiile.

Art. 10. De încasarea cotizațiilor se eliberează chitanțe sau livrete și de plata ajutoarelor, bonuri.

Art. 11. Cotizațiile vărsate de membrii societății nu se restituie în nici un caz.

Art. 12. Pentru fondul de ajutoare la primul deces ce s'ar ivi se vor încasa cotizațiile prevăzute la art. 7 și o taxă de înscriere de 20 Lei, prin statele de plată pe luna Oct. 1933.

Aceste taxe se vor încasa și dela membrii ce vor fi primiți în viitor în Societate.

V. Acordarea și eliberarea ajutoarelor.

Art. 13. Din cotizațiile încasate, 90 la sută formează fondul pentru deces și 10 la sută fondul pentru ajutor conform art. 2 lit. b) care se va acorda în mod excepțional din caz la caz în baza hotărârii Consiliului de administrație.

Art. 14. Au dreptul la ajutorul pentru deces moștenitorii, în următoarea ordine de preferință: soție sau soțul, copiii, părinții, frații sau surorile.

Art. 15. În cazul minorității copiilor, ajutorul se încredințează tutorilor legali. Societatea își rezervă în acest caz dreptul a supraveghea și controla administrarea ajutorului, putându-l păstra în bancă sub formă de depunere.

Art. 16. Ajutorul pentru deces se calculează, luându-se de bază cuantumul cotizației înmulțit cu numărul membrilor, în momentul morții, minus 10% pentru fondul de ajutor (art. 13).

Din fondul pentru deces de 90% la achitarea lui se va reține 5% pentru augmentarea fondului de rezervă pentru deces, din care fond se vor achita Societății cotizațiile corespunzătoare conform art. 7 după numărul membrilor decedați în cursul timpului, crescând astfel numărul cazurilor de deces.

Tot din fondul de rezervă se va achita moștenitorilor decedatului suma echivalentă tuturor cotizațiilor vărsate de membrul decedat până la data morții.

Art. 17. Ajutorul se eliberează imediat celor în drept, la cerere scrisă și prezentarea actului de deces, din parte reprezentantului legal al celui decedat.

Art. 18. Ajutoarele membrilor cari n'au lăsat moștenitor sau n'au dispus altfel prin act depus la Societate precum și cele ce n'au fost din diferite cauze, ridicate în timp de 1 an, trec pe seama Societății și alimentează fondul de ajutoare.

VI. Conducerea Societății.

Art. 19. Conducerea Societății cade în sarcina Consiliului de Administrație al Băncii „Invățătorul Sălăjan“ controlându-se de cenzorii băncii.

Art. 20. Adunarea generală se ține deodată cu a Băncii, care ratifică activitatea Consiliului de administrație și dă descărcarea de gestiune, stabilește cotizațiile și deliberază în chestiunile litigioase.

Art. 21. Regulamentul intră în vigoare în ziua aprobării de către Consiliul de Administrație, adică 16 Octomvrie 1933.

Regulamentul de față s'a discutat și aprobat în ședința Consiliului de Administrație a Băncii „Invățătorul Sălăjan“.

CĂRȚI-REVISTE

— „*Flori de Crin*“ revistă feminină lunară — Șimleul-Silv.

La numărul de Crăciun colaborează: Episcop Dr. Al. Nicolescu, Elena Pop-Hossu Longin, vicar episcopul Dr. Titus Malaiu, Canonic Dr. Nic. Brinzeu, Prof. I. Frollo, Al. Lascarov-Moldovanu, Sabin G. Truția, Dr. P. Simeon Chișiu, Mihail Robu, P. Teofil Bălibanu, etc.

Conține articole variate, poezie și proză literară moralizatoare. Revista este menită femeii și fetei române-creștine.

În cursul celor doi ani de existență a adus un imens serviciu operei de regenerare morală generală, prin întărirea sentimentelor nobile, morale și religioase în familie. Noi dorim ca aceasta lectură indispensabilă să nu lipsească din casa nici unei intelectuale române și mai ales din *bibliotecile învățătoarelor noastre* chemate în primul rând să scoată viața din mocirla moralității. Felicităm pe Pr. Băliban și pe toți colaboratorii grupați în jurul revistei pentru aceasta admirabilă contribuție ce-o aduc năzuințelor spre mai bine și însănătoșirii vieții noastre morale atât de adânc depreciață.

— A apărut „*Izvorașul*“ revistă de muzică, artă națională și folklor, an. XII, No. 11—12 pe luna Noembrie și Decembrie 1933 de sub conducerea

D-nei Olimpia și Preot Gh. Dumitrescu Bistrița cu un bogat și însemnat material muzical și folkloristic.

„*Izvorașul*“ este singura revistă în țară care se ocupă cu străngerea folklorului și răspândirea muzicii populare și naționale.

Acest număr în partea muzicală cuprinde: doine și cântece, colinde și cântece de stea, jocuri naționale notate de colaboratori competenți în ale muzicii.

În partea literară și folkloristică de asemenea cuprinde: Dragoste și respect pentru artă națională de G. T. Niculescu-Varone, Magii (ce erau, de unde au venit la Betleem și tâlcul pribegiei lor) de Dr. Em. Elefterescu, continuând cu material cules din popor: povestiri, glume și snoave, balade și legende, poezii populare, chiuituri și strigături, medicină populară, datine și credințe, jocuri pentru copii, etc., etc. cu o cronică bogată în amănunte interesante, dându-ne și sumarul întregului an 1933 care este o adevărată comoară de material muzical și folkloristic.

Cu 1934 revista intră în anul XIII, propunându-și a avea și pagini de teatru sătesc, cu material folositor pentru manifestații culturale cum sunt serbările și șezătorile sătești, material mult căutat de învățătorii și preoții noștri.

Revista „Izvoarașul“ este în plin progres și având un material ales și interesant o recomandăm tuturor cetitorilor noștri cu toată căldura, cu atât mai vârtos că, *prin cântecele ce le publică în fiecare număr, este o călăuză indispensabilă pentru membrii corpului didactic.*

— A apărut „*Poporul Românesc*“ Anul al III-lea, Nr. 2, cuprinde numeroase articole și sfaturi îndrumătoare, semnate de dd.: Al. Lascarov-Moldoveanu, Gh. Tomescu, I. Gr. Opreșan, Gl. S. Leonte, Dr. Samson, G. O. Botez, C. I. Hristea, I. Mihailescu, T. N. Soricu, ș. a. — Patru pagini cu știri felurite din țară și lumea întreagă, încheie numărul. Ilustrații istorice și vederi. Se abonează cu 120 lei anual. Redacția și administrația: Gara Chitila, jud. Ilfov. La cerere se trimit numere de probă.

— O atrăgătoare carte pentru mici și mari „*Flori din grădina copilăriei*“ (un volum de 172 pag. Lei 56). Editura „Cartea Românească“ de Const. Kirițescu. Autorul cărților de mare succes. „*Povestea Sfântului războiu*“, „*Printre Apostoli*“ și „*Porunca a zecea*“ câte trele editate de „Cartea Românească“, care ne dă acum, în noua sa operă, o lucrare inspirată în întregime de frageda etapă a vieții, copilăria.

Vârsta copilăriei, cu episoadele și întâmplările ei, când

vesele, când dnicioase, cu jocurile și cu tovărășiile ei, prinsă în cadrul ei, printre tipurile reprezentative ale unui colț de mahala bucureșteană, ne este plastic înfățișată de autorul monumentalei „*Istoria războiului de întregire*“.

Stăpânită de un humor sănătos, noua operă a D-lui Kirițescu e merită aceluiaș succes cu care a fost primite toate operele sale litorare date la lumină până acum.

— A apărut *Calendarul „Izvoarașul“* pe 1934, întocmit de Pr. Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, conducătorul revistei de muzică, artă națională și folklor „Izvoarașul“, din Bistrița Mehedinților.

Este un calendar unic al țării noastre și poate fi o pozoabă a oricărei biblioteci. Este și o contribuție fericită pentru cunoașterea folklorului nostru și o noutate a vitrinei librăriilor.

Prețul unui exemplar este 30 lei, fiind un sacrificiu pentru revista „Izvoarașul“ punându-l în vânzare cu acest preț.

Se poate procura dela Administrația revistei „Izvoarașul“ Bistrița-Mehedinți, of. T.-Severin, contra cost și dela librăriile mai de seamă din țară.

Indemnăm cetitorii noștri a-și procura acest calendar.

CRONICĂ. - INFORMAȚIUNI.

Pentru anul 1934 revista urează tuturor abonaților, cititorilor și binevoitorilor săi cele mai sincere dorinți de bine și sănătate pentru a putea duce cu un pas înainte prosperarea morală și materială a poporului spre consolidarea și fericirea scumpei noastre Patrii.

REDACTIA.

DOLIUL ȘCOALEI

Cu ocazia asasinării D-lui Primministru al Țării I. G. DUCA la, Sinaia în seara zilei de 29 Decembrie 1933 de Nicu Constantinescu, Revizoratul a expedit Ministerului Instrucțiunii București, următoarea telegramă de condoleanță:

„Telegramă, Dr. Angelescu, Ministrul Instrucțiunii București. Adânc mâhnit și îndurerat de asasinarea dlui primministru I. G. Duca, Vă rog primiți sincerele regrete și condolențe din partea Revizoratului școlar și corpul didactic primar din județul Sălaj, incredințând pe Excelenția Voastră și Inaltul Guvern de cele mai desăvârșite simpatii și devotament. Vom veghea energic cu tot sufletul nostru aci la granița Țării scumpul nostru patrimoniu național — Revizor școlar Mărgineanu“.

DI Ministrul Dr. C. Angelescu a mulțumit dlui Revizor școlar D. Mărgineanu pentru condoleanțe.

— Revista apare cu puțină întârziere din cauza multor dispoziții ce a trebuit să ajungă la cunoștința colegilor încă în cursul acestei luni.

— Prin decizia ministerială Nr. 8123 din 15 Ianuarie 1934, DI Inspector General

școlar Al. Pteancu este delegat a suplini pe DI Valer Seni Inspector Șef al Serviciului de învățământ Cluj, care este pus în concediu din oficiu dela 15 Ianuarie — 15 Aprilie 1934.

DI Inspector General școlar Al. Pteancu va îndeplini până

la noi dispozițiuni funcționarea, de Inspector Șef al Serviciului de învățământ Local Cluj în ce privește toate atribuțiunile conferite de art. 151 din legea pentru organizarea și funcționarea Ministerului Instrucțiunii al Cultelor și Artelor din 1 Iulie 1930.

Totodată D-sa este delegat ca ordonanțator secundar pentru Serviciul de Învățământ Local Cluj în tot timpul concediului d-lui Inspector Șef Valer Seni. În aceasta calitate este autorizat să aprobe cheltueli să emite și să semneze mandate de plată, în conformitate cu legea contabilității publice și în limita sumelor delegate de Minister.

— **Inspectorii școlari de circumscripție.**

Regiunea I București

N. Ruican, insp. șef al sec. inv. pr. cancelarie și Capitală; P. Petrescu, rev. șc. jud. Ilfov; V. Helgiu, jud. Constanța și Tulcea; Ilie Alboteanu, jud. Argeș; Al. Ciorănescu, jud. Vlașca; Radu Popescu, jud. Teleorman; C. Oproiu, jud. Prahova; Al. Luca, jud. Dâmbovița; I. Coman, jud. Buzău, Brăila; I. Nicolau, jud. Pulna, R.-Sărat; N. N. Teodorescu, jud. Ialomița, Durostor, Caliacra; I. Popescu-Tecuci, jud. Tecuci, Covurlui.

Regiunea II Cernăuți

N. Prodaniuc, jud. Cernăuți, Storjineț; D. Gheorghiu, jud. Dorohot, Rădăuți; Panait

Coccea, jud. Suceava, Câmpulung.

Regiunea III Chișinău

C. Popa, administrația regiunii și municipiului Chișinău; I. Mihail, jud. Cetatea Albă, Ismail; D. Nadă, jud. Cahul și Tighina; G. Timircan, jud. Lăpușna, Orhei; Titus Minea, jud. Bălți, Hotin.

Regiunea IV Cluj

C. Encica, șeful sec. inv. pr. și jud. Cluj și Salaj; D. Tigoneta, jud. Someș, Năsăud; Ieronim Puia, jud. Mureș, Turda; Gh. Mușetescu, jud. Brașov, Trei-Scaune; N. Pora, jud. Ciuc, Odorhei; V. Cârlogea, jud. Sibiu, Târnava-Mică; Titu Vlădoianu, jud. Hunedoara, Alba, Severin; Th. Vâjdea, jud. Satu-Mare, Maramureș.

Regiunea V Craiova

Smarald Brădișteanu, șef al sec. de inv., Craiova; D. Stoica, jud. Dolj, Romanți; N. Mărăcinescu, jud. Vâlcea și Olt; Petre Popeangă, jud. Gorj, Mehedinți; Vasile Vâlcean, com. școlare, jud. Mehedinți și Gorj.

Regiunea VI Iași

N. Bălănescu, șef al sec. inv. pr. și municipiul Iași; G. Trandaf, jud. Vaslui, Tutova; N. Teodorescu, jud. Neamț, Roman; Gh. Spiridonescu, jud. Bacău; Vasile Cluci, jud. Botoșani, Baia.

Regiunea VII Timișoara

I. Cioată, șef al sec. inv. pr. Arad; I. Ciobanu, jud. Timișoara și municipiu; Marin Niculescu, jud. Caraș și Bihor.

Inspectorii generali, inspectorii de circumscripție, revizorii și subrevizorii școlari sunt obligați să facă 20 de inspecții pe lună și să depună rapoarte lunare de activitatea desfășurată în ordinea crarhică.

Inspectorii gen. sunt obligați să prezinte ministerului în conferință, sub președinția ministrului, rapoarte lunare rezumative de activitatea desfășurată de personalul de control subaltern și constatările ce au făcut cu toții, cu privire la mersul învățământului.

Inspectorii generali, inspectorii de circumscripție, revizorii și subrevizorii școlari sunt obligați să facă inspecțiunile inopinate, controlându-se, atât organele de control subalterne, cât și școlile și învățătorii.

Inspecțiile se vor face în direcțiuni și localități deosebite.

La inspectoratele școlare de reședință se vor ține registre de evidență, de școlile controlate și de cine au fost controlate.

— **Personalul de control al învățământului primar.** Ministerul Instrucțiunii a stabilit următoarele circumscripții de control pentru inspectorii generali ai învățământului primar.

Dnii: Gh. Costescu la București, Dâmbovița, Argeș, Muscel și Olt; I. Gh. Nicolaescu la Dolj, Gorj, Mehedinți, Romanați și Vâlcea; Gheorghiu Th. la Covurlui, Cahul, Ismail și Tulcea; Al. Voinescu în minister; M. Gheață la

Ilfov, Vlașca și Teleorman; I. C. Moțaș la Vaslui, Iași, Roman, Neamț și Baia; P. Puchianu la Tecuci, Tutova, Fălciu și Bacău; P. Cumpănici la Orhei, Lăpușna, Tighina și Cetatea Albă; Gh. Tulbure la Bihor, Satu-Mare, Sălaj și Maramureș; P. R. Petrescu la Sibiu, Alba, Hunedoara și Turda; C. Stan la Trei-Scaune, T.-Mare, T.-Mică Odorhei și Ciuc; M. Dinescu la Caraș, Severin, Timiș-Torontal și Arad; C. Ionescu la Prahova, Brașov și Făgăraș; M. Crudu la Botoșani, Dorohoi, Hotin, Soroca și Bălți; I. Grigorescu la Cluj, Mureș, Someș și Năsăud; D. Suche-larescu la Cernăuți, Storojineț, Suceava, Rădăuți, Câmpulung; Gh. Simion la Ialomița, Constanța, Caliacra și Durostor; Al. Demetrescu, toate școlile primare și grădinile de copii; Panait Volănescu la Buzău, R.-Sărat, Brăila, Putna.

— **Transportul organelor de control școlar.** Pentru îndrumarea învățământului primar, ministerul instrucțiunii a hotărât să se facă un control cât mai sever prin organele sale. Acest control nu s'ar putea face însă, fără mijloacele necesare de transport.

În acest scop s'a trimis o circulară tuturor prefectilor de județe, prin care sunt rugați să înlesnească tuturor organelor de control mijloacele necesare de transport, punându-le la dispoziție revizorilor de județ și inspectorilor școlari, fie de la comitetul șco-

lar, fie dela comitetul școlar județean, fie dela prefectură o mașină care să le stea la dispoziție pentru inspecțiile în județ.

Pentru subrevizorii școlari de circumscripție prefectii sunt rugați să dea dispoziții primarilor să le pună la îndemână căruțe pentru transportul dela o comună la alta.

— **Clasele superioare la școlile de aplicație.** Ministerul instrucțiunii a constatat că la școlile de aplicație de pe lângă școlile normale nu funcționează clasele superioare (5, 6 și 7). Din această cauză normalişti nu capătă nici o îndrumare asupra predării cursurilor la aceste clase și nici n'au ocazia să vadă o școală complet organizată, ceea ce atrage, ca urmare, pregătirea incompletă a liniilor învățării, care se răsfrânge asupra învățământului.

Pentru înlăturarea acestui neajuns, ministerul a dispus ca directorii dela șc. de aplicație să ia imediate măsuri pentru organizarea în școlile respective a cursului supraprimar, raportând ministerului, până la 15 Februarie, dacă și cum a fost organizat acest curs.

În ce privește populația școlară, directorii se vor adresa revizoratului școlar spre a repartiza la școlile de aplicație fie elevi ce urmează a fi înscriși, acum, fie din cei ce urmează la alte școli primare.

— **Titlurile organelor de control ale învățământului primar,** pe baza oricăror legi

ar fi fost numite, au fost restabilite așa cum a fost prevăzute în art. 110 și art. 126 din legea pentru organizarea administrației școlare din 1 Iulie 1930, și anume: revizori școlari de județ, subrevizori școlari de circumscripție, inspectori școlari de circumscripție și inspectori generali.

— **Totalul posturilor de învățători** înființate până în prezent de d. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii se urcă la 3000.

— **Repartizarea noilor posturi de învățători.** Ministerul instrucțiunii a trimis un ordin circular tuturor revizoratelor școlare prin care le arată modul cum vor trebui să fie repartizate posturile de învățători înființate acum.

În primul rând posturile vor fi date școlilor noi înființate; în al doilea rând se va reînființa posturile desființate pe cale bugetară sau prin decizii ministeriale în cursul anilor 1932—1933; în sfârșit se va repartiza posturi acolo unde populația școlară ar impune funcționarea de noi posturi peste cele existente.

Revizoratele vor înainta, prin serviciile locale de învățământ, tablouri de numărul de posturi noi înființate; indicând localitatea, dacă s'a făcut o școală nouă, dacă s'a reînființat posturi sau s'a înființat posturi noi, specificându-se anume al cătelea.

În tablouri se va menționa, în dreptul fiecărei școli, numărul elevilor recenzați, înscriși, precum și a acelor cari

frecventază, spre a se putea controla necesitatea înființării postului.

De asemenea se va indica dacă școala posedă sală de clasă pentru noul post.

— **Ministerul instrucțiunii** a intervenit la ministerul de finanțe ca, pe viitor, achitarea salariilor învățătorilor să se facă prin percepțiile din comunele respective și nu prin revizorate cum s'a făcut în ultimii ani.

— **Ministerul instrucțiunii** a trimis o adresă ministerului apărării naționale prin care îi cere să ia măsuri pentru generalizarea cursurilor de adulți în cazărmi, atât pentru neștiutorii de care cât și pentru soldații care nu cunosc suficient limba română.

În acest sens, ministerul instrucțiunii propune ca normaliştili cari își fac stagiul militar — și nu este regiment în care să nu se afle și normaliştili, — să fie întrebuințați ce personal didactic la aceste cursuri.

— **D. ministru C. Angelescu**, studiază posibilitățile de reînființare a tuturor școalelor normale cari au localuri proprii și au fost desființate în ultimii ani.

Până în prezent s'a reînființat școala normală dela Tg.-Mureș, care se află în această situație.

— **Ministerul instrucțiunii** a cerut ministerului de agricultură ca întregul aparat agro-nomic dela sate, să dea concurs manifestărilor culturale

ale școalelor primare. Agro-nomii să predea cursurile de agricultură, pomicultură și viticultură la cursurile complimentare, asigurând o pregătire mai temeinică a elevilor.

— **România aderă la convenția internațională a filmului educativ.** D. prof. V. V. Pella a întocmit un raport cu privire la convenția pentru facilitarea circulației internaționale a filmelor cu caracter educativ, încheiată la Geneva la 11 Septembrie 1933.

Convenția, ocupându-se de înlesnirea circulației filmului cu caracter instructiv, didactic și educativ, dă institutul de cinematografie educativă internațională din Roma misiunea de a acorda această calificatie, dar lasă libertatea statelor de a verifica din punct de vedere al lor particular, dacă filmele în chestiune nu ar vătămă interesele acestor state.

Ministerul instrucțiunii opinează că această funcție s'ar putea exercita la noi fie de o delegație a comisiei de cenzură a filmelor, fie de secțiunea națională a institutului internațional de cinematografie educativă dela Roma.

În acelaș timp ministerul a decis să comunice ministerului de externe că România își poate da completa sa adesiune la aceasta convenție.

— **Școalele țărănești ale „Astrei”.** Soc. „Astra” a făcut cunoscut ministerului instrucțiunii că a înființat mai multe școli țărănești în diferite cen-

tre din Transilvania. școli în care tineretul din pătura țărănească va avea puțința să urmeze cursuri practice de agricultură, pomicultură, cooperăție, creșterea vitelor, apicultura, valorizarea produselor țărănești. etc.

Aceste școli vor funcționa cu sprijinul și sub conducerea directă a organelor „Astreii” și cu un program potrivit necesităților locale. Cursurile vor dura 6 săptămâni.

Până acum s'au înființat astfel de școli la: Sighet, Turda, Reghin, Tg.-Mureș, Bistrița, Dej, Oradea, Beiuș, Salonta, Blaj, Câmpeni, și Diosâg.

Ministerul instrucțiunii, luând cunoștință cu mulțumire de această realizare, a hotărât ca suszisele școli să fie inspectate prin organele de control școlar spre a li se putea cunoaște activitatea și aprecia rezultatele.

— **Adunarea generală** a Asoc. Inv. din jud. Sălaj conform hotărârei Com. central, se va ținea, anul acesta, în ZĂLAU, a doua zi de Rusalii (28 Mai 1934). Ar fi de dorit ca cu aceasta ocaziune să debuteze **corul învățătorilor**, în cadrele unui program artistic. De aceea ar fi bine ca cei care au darul de a cânta să se ocupe serios cu aceasta idee.

— **Adunările de primăvară** ale subsecțiilor învățătoresți se vor ținea în intervalul dala 15 Martie la 15 Aprilie a. c.

— **Consiliul general** al Asociației Gen. a Inv. alcă-

tuit din președinții Asociațiilor județene și regionale, este convocat la București în luna Ianuarie.

— **Comisia** pentru cercetarea reclamațiilor în legătură cu numirile și detașările din loamna a. tr. s'a format și în județul nostru. Ea se compune din Inspectorul de circumscripție, revizorul de județ și un delegat al Asoc. Inv. Delegatul Asoc. noastre dl *Augustin Maxim*, dir. inv. Tihău.

— **O aniversare.** În 3 Mai a. c. se împlinesc una sută de ani dela naștere și 20 ani dela moartea marelui bărbat al Sălajului, al fostului vicar Alimpiu cândva *Barboloviciu*. Acest om al bisericei, care cu drept cuvânt s'a numit de către contemporanii săi de „tata învățătorilor” a condus „Reuniunea Învățătorilor Români Sălăjeni” ca președinte timp de 40 ani. Credem că, Asociația învățătorilor va comemora aceasta împrejurare în mod demn de omul care numai cinstea a făcut tagmei dascălești pe care a condus-o cu pricepere și bunăvoință.

— **† Ne. rolog.** În ziua de 25 Decembrie 1933 a trecut la cele veșnice Marele Român al Sălajului, venerabilul Gheorghe Pop, lăsând în urma sa un mare gol și regrete unanime. Famili a dat următorul anunț funebru: Cu inimă frântă de durere anunțăm că cel mai bun soț, frate, cumnat și unchiu *Dr. Gheorghe Pop de Băsești* fost primul

prefect român al Sălajului, avocat, decanul baroului Sălaj, senator, președinte al consiliului județean și al Camerei de Agricultură județeană, primcuratorul bisericii rom. unite, decorat cu „Steaua României în grad de comandor, în ziua de 25 Decembrie 1933 praznicul Nașterii Domnului orele 0.30, după lungi suferințe, împărțit fiind cu Sf. Taine ale moribunzilor, în al 69-lea an al vieții și al 40-lea al fericitei căsătorii, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Ceremonia funebra va avea loc în sala festivă a Prefecturii în ziua de 27 Dec. orele 10 și jum. a. m. după ritul bis. române unite. de unde rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct se vor transporta spre vecinică odihnă în cimitirul bis. rom. unite din Oarța de Jos. Dormi în pace suflet nobil și bun! Îți vom păstra pururea amintirea.

Zălau, la 25 Dec. 1933.

Văd. Laura Dr. Gh. Pop de Băsești soție, văd. Elena Achim nasc. Pop, Mihai Pop protopop, archidiacon on. soră și frate, văd. Cornelia Pop, Dr. Sighismund Pop și soția, Terezia Pop m. Colcer și fam. văd. Irina Dr. Pop și fam. cumnați și cumnate, Alexandru Achim și fam. Terezia Pop. m. Dr. Ember și fam. Cornelia Pop m. Dr. Ossian și fam. Elena Pop m. Dr. Lazar și fam. Dr. Simeon Pop și fam. Maria Pop m. Șimonec și fam. Marta Pop m. Pop și fam. Marioara Pop m. Dr. Pop și fam. Elena Pop

m. Dr. Pop și fam. Terezia Pop m. Dunca și fam. Gheorghe Pop și fam. Mihai Pop iun. Livia Pop m. Dr. Bota Veturia Pop m. Dr. Pop, Dr. Ionel Pop, Cornelia Pop, m. Vaida și fam. Aurelia Pop, nepoți și nepoate și nenumărate rudenii.

— **COLECȚIA REVISTEI 1924—1933.** Se aduce la cunoștința celor interesați, că în arhiva administrației Revistei „Școala Noastră” se mai află un număr apreciabil de colecții complete, începând cu anul 1924 la 1933 și se trimit ori cui la cerere în schimbul sumei de 150 colecția.

— **Inițierea de noi posturi.** Efectul reluării operei pozitive și constructive la Ministerul Instrucțiunii s'a produs. Posturile desființate la școlile primare s'au reînființat, adaugându-se încă un număr apreciabil de noi posturi. Județul Sălaj — pe lângă cele 20 posturi reînființate în luna Decembrie — a mai primit încă 20 posturi, în total deci 40. Acestea s'au repartizat după necesitatea arătată de frecvență. Astfel învățământul din județ a luat un puternic avânt și s'a șters lacrimile învățătorilor șomeri. *Bindecuvântarea lui Dumnezeu să se pogoare peste aceasta operă patriotică.*

Buletinul Revizoratului Școlar al Jud. Sălaj

(Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și executa întocmai.)

No. 314—1934. **Suprimarea concediilor**, către toți membrii corpului didactic din jud. Sălaj. Comunicăm ordinul telegrafic al d-lui Dr. C. Angelescu și invităm pe toți membrii corpului didactic să se conformeze cu toată rigoarea. „**Nici un concediu nu se acordă învățătorilor decât pentru forță majoră, nimeni n'are voie să părăsească școala, dacă se găsesc învățători plecați dela școală în alte condițiuni se vor pedepsi și ei și organele de control. Ministru, Dr. C. Angelescu. No. 11.324—19 Ianuarie 1934**”. Totodată reamintim D-ilor Directori dispozițiunile noastre luate cu ordinul circular No. 9382—1933, de-a raporta Revizoratului școlar necondiționat în ultima zi a lunii, toate absențele corpului didactic din luna respectivă (dacă a avut concediu sau nu).

No. 325—1934. Circular, către membrii corpului didactic primar din cuprinsul județului Sălaj. **Schimbări în starea civilă**. Reamintim tuturor membrilor corpului didactic primar din acest județ, ordinele noastre anterioare referitoare la obligațiunea ce au, unul fiocare, de a comunica la timp orice schimbare survenită în starea civilă (căsătorie, nașteri, decos, precum și ajungerea la majorat a copiilor pentru cari nu se mai poate acorda ajutor familial). De executarea în tocmă a prezentului ordin rămân personal răspunzători D-nii învățători precum și D-nii directori cari patronează adeseaori lamentabilul indiferentism în cari lincezesc acei cari încă nu sunt în clar cu noțiunile: muncă, punctualitate, ordine și disciplină.

No. 324—1934. Ordin circular către Direcțiunile școalelor primare confesionale din județul Sălaj. **Abonarea Buletinului Oficial al Revizoratului Școlar**. Având în vedere că toate ordinele circulare emanate dela acest serviciu, sau Inspectoratul școlar și Minister — se comunică școalelor numai prin publicarea lor în Buletinul Oficial al Revizoratului școlar ce apare lunar în revista „Școala Noastră”, aducem la cunoștință tuturor susținătorilor școalelor primare confesionale din acest județ că, abonarea la aceasta revistă, începând cu data de 1 Ianuarie 1934 este obligatorie, — iar abonamentul anual în sumă de lei 200 se va achita la Administrația Revistei — Revizoratul școlar — fie direct, fie prin mandat poștal, în decursul anului.

No. 376—1934. **Situația normaliştilor și normaliste-
lor cu diplomă, fără post în învățământ**. Urmare la or-

dinul nostru No. 8871—1933 publicat în No. 8—1933 pag. 304 al Revistei Noastre, se invită în mod categoric direcțiunilor tuturor școalelor de Stat din cuprinsul acestui județ, de a ne raporta *în termen de 24 ore* de la primirea prezentului ordin, numele normaliştilor și normalistelor cu diplomă de învățători, precum și normalistele cu diploma de conducătoare cari actualmente se află fără post în învățământ, indicându-se în dreptul fiecăruia, Seria, Media, și domiciliul actual. Situația cerută, fiindu-ne de o covârșitoare importanță, în vederea nouilor înființări de posturi în învățământul primar, facem responsabili personal pe D-nii Direcțorii de executare în termen a prezentului ordin. În legătură cu aceasta invităm pe învățătorii respectivi a înainta cu prima poștă, cerere Revizoratului școlar, prin care să solicite post în învățământ.

No. 10.836—1933. **Numiri de subvizori.** Onor. Minister al Instrucțiunii prin decizia No. 200.825—1933, a numit pe ziua de 15 Decembrie 1933 — în acest județ pe următorii subvizori: Petre Popescu la cancelarie, Augustin Crespoi, Ioan Rogneanu, Ștefan Șestac și Paul Dimitriu în control.

No. 86—1934. **Interzicerea de a face petreceri și intruniri publice în localurile școlare.** Fiind sesizați în mai multe rânduri că, directorii școalelor primare de stat permit ținerea a diverse petreceri, serbări urmate de dans, intruniri publice, în salele de învățământ ale școalelor, aducem la cunoștința celor interesați că, în conformitate cu dispozițiunile art. 168 din lege și 331 din Regulament, în viitor este interzis cu desăvârșire de a se mai contraveni la dispozițiunile suscitade sub grave urmări disciplinare și materiale.

No. 12.410—1933. **Aprovizionarea școalelor primare cu lemne de foc.** Comunicăm în copie circulara No. 10 a Ministerului Agriculturii și Domeniilor — adresate Prefecturii județene, cu invitarea de a ni se raporta cu prima poștă — de către școalele cari sunt lipsite de combustibil și cari au situate în apropierea comunelor lor păduri ale Statului de unde s'ar putea aproviziona, indicându-se în raport cantitatea strict necesară de care are nevoie. „Ministerul de Agricultură și Domenii, Casa Autonomă a Pădurilor Statului. Circ. No. 10. Către toți Domnii Prefecți. Față cu constatările noastre, că în numeroase localități din țară școlile rurale nu pot funcționa nefiind încălzite și că atât profesorii cât și elevii sunt expuși a se îmbolnăvii, am luat grabnice măsuri ca direcțiile regionale silvice să satisfacă toate cererile școalelor și cari nu au putut fi aprovizionate prin comitetele lor. În toate aceste cazuri se vor libera lemnele ce Dvs. veți stabili ca necesare, iar decompțarea se va face prin preluarea zecimilor comunale și județene ce revin județului Dvs. Vă rugăm să dați atenție ca să nu se ceară de cât cantitățile strict necesare, noi neputând îngădui nici cea mai neînsemnată risipă sau abuz. Ministrul Subsecretar de Stat, Dr. I. Manolescu Strungă“.

No. 13—1934. **Procurarea Calendarului pe anul 1934.** Comunicăm în copie ordinul Onor. Minister No. 1.903—1934 spre știre și conformare: „Ministerul Instrucțiunii Cultelor și Artelor, Direcțiunea Contabilității. No. 1.903 - 1934. Domnule Revizor, Liga apărării contra atacurilor aeriene, Persoană Juridică, recunoscută de Ministerul de Interne (Comisiunea de apărarea pasivă) și în conformitate cu art. 10 din Regulamentul Legii apărării pasive a teritoriului național, publicat în Monitorul Oficial No. 69 din 23 Martie 1933, aduce la cunoștința acestui Departament cu adresa No. 82 din 5 Ianuarie 1934, că a elaborat un calendar pe anul 1934 de 365 foi zilnic cu prețul de Lei 50 exemplarul în scop de a realiza fondurile necesare propagandei aeronautice prin conferințe demonstrații cu gaze și despre modul de apărare contra lor. Ministerul apreciind rolul și importanța acestei instituțiuni, privind instruirea populației civile în direcțiunea gazelor de luptă și apărarea contra lor și având în vedere că fiecare calendar conține instrucțiuni în aceasta direcție, cum și scopul patriotic al acestei Ligi și ca urmare la ordinul circular No. 200.704--1933, Vă rugăm în mod stăruitor recomandați călduros, ca fiecare școală din județul Dvs. să-și procure câte un exemplar. În acest scop am comunicat acest ordin și Direcției Ligi apărării contra atacurilor aeriene, căreia i-am predat și un tablou de numărul școlilor pe județe din toată țara, pentru a Vă trimite N-rul necesar de calendare, calculat aproximativ așa în cât Vă rugăm a dispune ca de urgență să se ridice coletele cu calendare din stația C. F. R. locală, când veți fi avizați“.

No. 338—1934.

Activitatea Cercurilor Culturale

Urmare la ordinul nostru No. 5222—1932, publicat în revista »Școala Noastră« pag. 404 No. 10—1932 și în conformitate cu dispozițiunile ord. Onor. Minister No. 10091--1934, prin care dispune organizarea și începerea activității cercurilor culturale, comunicăm că, cercurile își vor începe activitatea în acest județ, cu începerea luni Februarie a. c. în care scop dăm împărțirea, programul și fixarea localităților, care a rămas aproape aceeaș ca și în anul trecut, numai cu mici modificări, cari vor rămâne stabilite așa cum sunt fixate, fără a se mai face vre-o schimbare în decursul anului.

În legătură cu aceasta și ca o modificare de relevat este programul ședințelor publice și intime, a căror schimbare față de trecut, constă în ceea ce urmează :

Conferințele publice, cele intime, precum și lecțiile practice vor fi pregătite de către toți membrii cercului, urmând ca propunătorul să fie desemnat prin tragere la sorți cu o oră mai înainte de începerea ședinței.

Conferințele publice se vor ține liber.

Dnii președinți și secretari ai cercurilor au obligațiunea ca în termen de 3 zile după ținerea fiecărei ședințe să înainteze Revizoratului școlar proces verbal despre felul cum au decurs ambele ședințe, cuprinzând concluzii clare și concrete.

A) Impărțirea cercurilor cult. și fixarea localităților

I. Cercul cultural regional Zălau

(cu 8 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în prima Duminică a lunii.

1. Cercul cultural „Mihai Vitearul“ Coșeu. — Președinte: Dumitru Gozariu, secretar: Fr. Bányai, cu ședințele: a) Șamșud, Februarie; b) Coșeu, Martie; c) Mocirla, Aprilie; d) Guruslău, Mai; e) Dioșod, Iunie 1934.

2. Cercul cultural „Decebal“ Dobrin. — Președinte: Gheorghe Ciobotariu, secretar: Vasile Băieș, cu ședințele: a) Dobrin, Februarie; b) Cioara, Martie; c) Chilioara, Aprilie; d) Bocșița, Mai; e) Dobrin, Iunie 1934.

3. Cercul cultural „Simeon Bărnuțiu“ Curitâu. — Președinte: Romul Șipoș, secretar: Aur. Sima, cu ședințele: a) Bocșa, Februarie; b) Moiad, Martie; c) Sărmășag, Aprilie; d) Sighețul-Silvaniei, Mai; e) Curitâu, Iunie 1934, plus comunele Chișd și Câmpia.

4. Cercul cultural „Mihai Eminescu“ Zălau. — I. Președinte: P. Marian, secretar: N. Ilosvai, cu ședințele: a) Hercelean, Februarie; b) Badon, Martie; c) Crișeni, Aprilie; d) Aghireș, Mai; e) Fetindia, Iunie 1934 și comunele Borla și Panic. — II. Pentru cercul urban Zălau, Președinte: Revizorul școlar sau delegatul său, secretar: Valeria Orosan.

5. Cercul cultural „Porolissum“ Ortelec. — Președinte: Iuliă Cărpineanu, secretar: Eugenia Pereni, cu ședințele: a) Brebi, Februarie; b) Ortelec, Martie; c) Moigrad, Aprilie; d) Mirșid, Mai; e) Gârceiu, Iunie 1934.

6. Cercul cultural Racâș. — Președinte: I. Cosma, secretar: Ecaterina Pop, cu ședințele: a) Gălpâia, Februarie; b) Brusturi, Martie; c) Bălan, Aprilie; d) Chendrea, Mai; e) Racâș, Iunie 1934 și comunele Creaca, Romita.

7. Cercul cultural „Impăratul Traian“ Bogdana. — Președinte: Petru Tulbure, secretar: Aug. Răcășan, cu ședințele: a) Bogdana, Februarie; b) Sângeorzul de Meseș, Martie; c) Răstolț, Aprilie; d) Buciumi, Mai; e) Agriș, Iunie 1934 și comunele Bodia, Răstolțul-Deșert.

8. Cercul cultural „Spiru Haret“ Treznea. — Președinte: Ion Câmpeanu, secretar: Macedon Olariu, cu ședințele: a) Vașcapău, Februarie; b) Unguraș, Martie; c) Ciumărna, Apr.; d) Sfâna, Mai; e) Treznea, Iunie 1934 și comunele Păușa. Bozna, Chichișa.

II. Cercul cultural regional Șimleul-Silvaniei

(cu 9 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în a doua Duminecă a lunii.

1. Cercul cultural „Gheorghe Lazar“ Șimleul-Silvaniei. —

I. Președinte: Gheorghe Apostol, secretar: Dna Apostol, cu ședințele: a) Bădăcin, Februarie; b) Ceheiu, Martie; c) Cristeléc, Aprilie; d) Pereceiu, Mai; e) Mălădia, Iunie 1934. —

II. Pentru cercul urban Șimleu, Președinte: Ion Fathi, secretar: Dumitru Pop.

2. Cercul cultural „Andrei Mureșanu“ Halmășd. — Președinte: Ion Gălgău, secretar: Maria Gălgău, cu ședințele: a) Halmășd, Februarie; b) Plopiș, Martie; c) Cosniciul de sus, Aprilie; d) Cosniciul de jos, Mai; e) Drighiu, Iunie 1934 și comunele Aleuș, Cerișa.

3. Cercul cultural „Gh. Coșbuc“ Nușfalău. — Președinte: A. Căbuz, secretar: Zoltan Szabó, cu ședințele: a) Ipu, Februarie; b) Nușfalău, Martie; c) Zăuan, Aprilie; d) Bilghez, Mai; e) Boghiș, Iunie 1934.

4. Cercul cultural „N. Bălcescu“ Porț. — Președinte: Arpad Schlett, secretar: Gh. Pernesiu, cu ședințele: a) Porț, Februarie; b) Șumal, Martie; c) Camăr, Aprilie; d) Marca, Mai; e) Șumal, Iunie 1934 și Leșmir.

5. Cercul cultural „M. Eminescu“ Lompirt. — Președinte: Iosif Moldovan, secretar: D. Vlasie, cu ședințele: a) Lompirt, Februarie; b) Giurtelec, Martie; c) Bobota, Aprilie; d) Zalnoc, Mai; e) Măeriște, Iunie 1934 și comunele Doh, Dumușlău, Ilișua.

6. Cercul cultural „Vasile Alexandri“ Crasna. — Președinte: Victor Cordiș, secretar: Nicolae Mărcuș, cu ședințele: a) Căjălul, Februarie; b) Vârșolț, Martie; c) Huseni, Aprilie; d) Crasna, Mai; e) Recea, Iunie 1934 și Căjălușa.

7. Cercul cultural „Ion A. Cuza“ Horoat-Petenia. — Președinte: Nicolae Căprariu, secretar: T. Sonea, cu ședințele: a) Stârciu, Februarie; b) Horoat-Petenia, Martie; c) Boian, Apr.; d) Pria, Mai; e) Peceiu, Iunie 1934 și Cizer, Hurez, Șeredeu.

8. Cercul cultural „Andrei Mureșanu“ Sârbi. — Președinte: Răduțiu-Sârbi, secretar: Leontina Bran, cu ședințele: a) Mal, Februarie; b) Bănișor, Martie; c) Săg, Aprilie; d) Ban, Mai; e) Sârbi, Iunie 1934.

9. Cercul cultural „Ion Creangă“ Vălcăul de jos. — Președinte: Gordan Teodor, secretar: Ioan Petrișor, cu ședințele: a) Fizeș, Februarie; b) Preuteasa, Martie; c) Vălcăul de sus, Aprilie; d) Vălcăul de jos, Mai; e) Subcetate, Iunie 1934.

III. Cercul cultural regional Jibou

(cu 12 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în a treia Duminecă a lunii.

1. Cercul cultural „Nicolae Bălcescu“ Jibou. — Președinte;

Dumitru Ilea, secretar: Nicolae Oșian, cu ședințele: a) Cuceu, Februarie; b) Turbuța, Martie; c) Firminiș, Aprilie; d) Pop-telec, Mai; e) Jibou, Iunie 1934 și Ciglean.

2. *Cercul cultural „Gelu“ Chechiș.* — Președinte: Emil Sârbu, secretar: E. Szentpéteri, cu ședințele: a) Borza, Februarie; b) Lupoia, Martie; c) Prodănești, Aprilie; d) Gâlgău, Mai; e) Chechiș, Iunie 1934.

3. *Cercul cultural „Avram Iancu“ Tihău.* — Președinte: Aug. Maxim, secretar: A. Nossa, cu ședințele: a) Cristolțel, Februarie; b) Cristolț, Martie; c) Tihău, Aprilie; d) Băbeni, Mai; e) Surduc, Iunie 1934 și Brăglez, Solona, Muncel.

4. *Cercul cultural „Aug. Bunea“ Someșodorheiu.* — Președinte: V. Precup, secretar: E. Năfureanu, cu ședințele: a) Inău, Februarie; b) Aluniș, Martie; c) Șoimuș, Aprilie; d) Domnin, Mai; e) Someșodorheiu, Iunie 1934 și Bârsa, Domnin.

5. *Cercul cultural „Vasile Hosu“ Năpradea.* — Președinte: A. Hossu, secretar: Gh. Pop, cu ședințele: a) Husia, Februarie; b) Someșguruslău, Martie; c) Vădurele, Aprilie; d) Cheud, Mai; e) Năpradea, Iunie 1934 și Rona, Trașiș.

6. *Cercul cultural „Gh. Șimonca“ Ariniș.* — Președinte: I. Buța, secretar: P. Timoc, cu ședințele: a) Bârsăul de sus, Februarie; b) Ariniș, Martie; c) Asuajul de jos, Aprilie; d) Urminiș, Mai; e) Asuajul de sus, Iunie 1934 și Urminiș.

7. *Cercul cultural „Ioan Ciulea“ Stremț.* — Președinte: Ilie Marinca, secretar: Martin Popescu, cu ședințele: a) Odești, Februarie; b) Tămășești, Martie; c) Băița, Aprilie; d) Stremț, Mai; e) Săliște, Iunie 1934.

8. *Cercul cultural „Ioan Chira“ Băsești.* — Președinte: N. Oșian, secretar: V. Robu, cu ședințele: a) Oarța de sus, Februarie; b) Motiș, Martie; c) Băsești, Aprilie; d) Oarța de jos, Mai; e) Motiș, Iunie 1934 și Orțița.

9. *Cercul cult. „Gheorghe Pop de Băsești“ Cehul-Silvaniei.* Președinte: V. Fălăuș, secretar: E. Soter, cu ședințele: a) Ulciug, Februarie; b) Nadișul, Martie; c) Cehul-Silv., Aprilie; d) Benesat, Mai; e) Biușa, Iunie 1934 și Horoat.

10. *Cercul cultural „Avram Fogaș“ Sălățig.* — Președinte: T. Jușariu, secretar: P. Buzescu, cu ședințele: a) Bulgari, Februarie; b) Noțig, Martie; c) Giurtelecul-Hododului, Apr.; d) Leleiu, Mai; e) Sălățig, Iunie 1934 și Leleiu.

11. *Cercul cultural „Iuliu Bran“ Sălsig.* — Președinte: Vasile Ștefușiu, secretar: Stefan Dulfu, cu ședințele: a) Bârsăul de jos, Februarie; b) Mânău, Martie; c) Sălsig, Aprilie; d) Tohat, Mai; e) Gărdani, Iunie 1934.

12. *Cercul cultural „Petru Dulfu“ Ulmeni.* — Președinte: A. Gavriș, secretar: Șt. Setel, cu ședințele: a) Arduzel, Februarie; b) Chelița, Martie; c) Țicău, Aprilie; d) Uileac, Mai; e) Ulmeni, Iunie 1934 și Uileac.

IV. Cercul cultural regional Tășnad

(cu 8 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în a patra Duminecă a lunii.

1. Cercul cultural „Dr. Ioan Nichiță“ Tășnad. — Președinte: Ion Filip, secretar: Gh. Balaj, cu ședințele: a) Cehăluțiu, Februarie; b) Moarabantii, Martie; c) Cehal, Aprilie; d) Orbău, Mai; e) Tășnad, Iunie 1934 și Cean, Blaja.

2. Cercul cultural „I. Agârbiceanu“ Santău. — Președinte: Petru Marchiș, secretar: G. Moigrădeanu, cu ședințele: a) Hotoan, Februarie; b) Silvaș, Martie; c) Sudurău, Aprilie; d) Santău, Mai; e) Săuca, Iunie 1934 și Boian.

3. Cercul cultural „Grigoriu Maior“ Sărăuad. — Președinte: Vasile Radu, secretar: I. Ardeleanu, cu ședințele: a) Săcășeni, Februarie; c) Cig, Martie; c) Chegea, Apr.; d) Sărăuad, Mai; e) Păgaia, Iunie 1934 și Reghea.

4. Cercul cultural „Dr. Ioan Rațiu“ Căuaș. — Președinte: Ioan Heletea, secretar: I. Melinger, cu ședințele: a) Ghirolt, Februarie; b) Mecențiu, Martie; c) Colonia Rădulești, Apr.; d) Căuaș, Mai; e) Sâncraiu, Iunie 1934.

5. Cercul cultural „Mihail Eminescu“ Chereușa. — Președinte: Nicolae Corăciu, secretar: Farcu Leontin, cu ședințele: a) Pățalușa, Februarie; b) Pir, Martie; c) Chereușa, Aprilie; d) Pățal, Mai; e) Sărvăzel, Iunie 1934 și Becheni, Pirul-Nou.

6. Cercul cultural „Andrei Cosma“ Supurul de jos. — Președinte: Patriciu Pop, secretar: Ilieș Coriolan, cu ședințele: a) Hurez, Februarie; b) Supurul de sus, Martie; c) Derșida, Aprilie; d) Racova, Mai; e) Supurul de jos, Iunie 1934 și Giorocuta.

7. Cercul cultural „Eroi din Hodod“ Hodod. — Președinte: Simion Gudea, secretar: Petru Grofu, cu ședințele: a) Bicăz, Februarie; b) Ciuta, Martie; c) Corund, Aprilie; d) Babșa, Mai; e) Hodod, Iunie 1934 și Corni, Nadișul-Hododului.

8. Cercul cultural „Mihail Pavel“ Unimăt. — Președinte: A. Precup, secretar: D. Onac, cu ședințele: a) Mihăeni, Februarie; b) Unimăt, Martie; c) Acăș, Aprilie; d) Țeghea, Mai; e) Mihăeni, Iunie 1934.

V. Cercul cultural regional Carei

(cu 6 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în a 4-a, resp. a 5-a Duminecă a lunii.

I. Cercul cultural „Alexandru Vlahuță“ Carei. — I. Președinte: Ion Silaghi, secretar: I. Tătar, cu ședințele: a) Urziceni, Februarie; b) Căpleni, Martie; c) Tiream, Aprilie; d) Lucăceni, Mai; e) Ianculești, Iunie 1934 și Urziceni-Pădure. II. Pentru cercul urban Carei, Președinte: Grigorie Rusu, secretar: Ioan Cleja.

2. *Cercul cultural „Vasile Lucaciu“ Sânmiclăuș.* — Președinte: Al. Sabău, secretar: Elisabeta Sabău, cu ședințele: a) Mofținul-Mic, Februarie; b) Mofținul-Mare, Martie; c) Ghenciu, Aprilie; d) Sânmiclăuș, Mai; e) Domănești, Iunie 1934 și Ghilvaci, Ferma-Doba.

3. *Cercul cultural „Tudor Vladimirescu“ Sanislău.* — Președinte: T. Silaghi, secretar: Elena Filip cu ședințele: a) Reșighea, Februarie; b) Sanislău, Martie; c) Curtuiușeni, Aprilie; d) Coroia, Mai; e) Ciumești, Iunie 1934 și Foeni, Marna, Scărișoara Nouă.

4. *Cercul cultural „Gheorghe Barițiu“ Pișcolt.* — Președinte: Gh. Vereș, secretar: Vasile Ardelean cu ședințele: a) Dindeștii Mari, Februarie; b) Porțița, Martie; c) Vezendiu, Aprilie; d) Pișcolt, Mai; e) Andrid, Iunie 1934 și Dindeștii Mari, Irina.

5. *Cercul cultural „Ioan Vancea“ Vășad.* — Președinte: Ambroziu Sabo, secretar: Eleonora Chișu, cu ședințele: a) Adoni, Februarie; b) Tarcea, Martie; c) Vășad, Aprilie; d) Sălacea, Mai; e) Galoș Petreu, Iunie 1934.

6. *Cercul cultural „Timoteiu Cipariu“ Valea lui Mihaiu.* — Președinte: I. Covaciu, secretar: Burducea Ion, cu ședințele: a) Șimian, Februarie; b) Valea lui Mihaiu, Martie; c) Cheșereu, Aprilie; d) Cheniz, Mai; e) Șilindru, Iunie 1934.

B) Programul ședințelor cercurilor culturale mici.

I. *Cercurile culturale aparținătoare cercurilor culturale regionale: Zălatu, Șimleu și Jibou*

a) Ședințele intime:

Luna Februarie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Intuiția cl. II. Subiectul, «Vrabia». 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Vocea, de C. Rădulescu Motru.

Luna Martie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul Gramatică. Subiectul, Analiză orală Sintaxa. Cunoașterea Nrului prop. din frază verb. predicative. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: «Școala activă» de I. C. Petrescu.

Luna Aprilie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Geografia cl. IV. Subiectul, Sinteza Europei. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Muzeul școlar de I. G. Marinescu.

Luna Mai 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Istorie cl. VII. Subiectul, Revoluția Românilor din Transilvania 1848 — Avram Iancu. 2. Critica lecției. 3. Recenzie; Desenul și modelajul la copii, de Marin N. Biciulescu.

Luna Iunie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Șt. Naturale cl. III. Subiectul, Principalele lucrări agricole: aratul, săpatul, prășitul. 2. Critica lecției. 3. Recenzie; Pedagogia Generală de G. G. Antonescu.

b) Ședințele publice.

(Programe scurte cu elevii, constând din, monoloage,

dialoge, poezii, coruri pe 2 și 3 voci și dansuri naționale. Tot din acest program va face parte și expunerea tuturor obiectelor ce se lucrează de către elevi la obiectul «Lucru Manual» într'o sală de clasă care se va vizita de către părinții elevilor, la sfârșitul ședinței).

1. *Februarie 1934.* Conferința: Portul național (obiceiuri și datini strămoșești). Educația cetățenească.

2. *Martie 1934.* Conferința: Educația casnică a femeii dela țară, arta și industria casnică.

3. *Aprilie 1934.* Conferința: Cauzele scăderii prețurilor la produsele agricole și sporirea rațională a produselor.

4. *Maiu 1934.* Conferința: Datoriile cetățeanului către comună și țară.

5. *Iunie 1934.* Conferința: Pricinile crizei economice din lumea întreagă și lupta ce se dă pentru ușurarea acestei crize.

*II. Cercurile culturale aparținătoare cercurilor culturale regionale:
Carei și Tășnad.*

a) Ședințele intime:

Luna Februarie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Intuiția cl. I. Subiectul, »Găina«. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Școala muncii, de S. Mehedinți.

Luna Martie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Gramatica cl. III. Subiectul, Analiză orală: morfologie, genul și nr. subst. adj. și pronume. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Din problemele localismului educativ, de Stanciu Stoian.

Luna Aprilie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Istoria cl. V. Subiectul, Starea românilor căzuți sub stăpânirea ungu-rească. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Muzeul școlar, de I. G. Marinescu (Câmpulung-Muscel).

Luna Maiu 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Geografia cl. III. Subiectul, Sinteza României, relieful și apele. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Doctrinile fundamentale ale pedagogiei moderne, de G. G. Antonescu.

Luna Iunie 1934. 1. Lecție practică: Obiectul, Șt. fizico-nat. cl. IV. Subiectul, Cultura plantelor. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Desenul și modelajul la copii de M. N. Biciulescu.

b) Ședințele publice:

(Programe scurte cu elevi, constând din monoloage, dialoge, poezii, coruri pe 2 și 3 voci și dansuri naționale. Tot din acest program va face parte și expunerea tuturor obiectelor ce se lucrează de către elevi la obiectul »Lucru manual« într'o sală de clasă, care se va vizita de către părinții elevilor, la sfârșitul ședinței.)

1. *Februarie 1934.* Conferința: Indelețnicirile de iarnă pot spori veniturile săteanului.

2. Martie 1934. Conferința: Binefacerile cooperativelor.
 3. Aprilie 1934. Conferința: Educația casnică a femeii de la țară, arta și industria casnică.
 4. Maiu 1934. Conferința: Disciplina și respectul față de autorități. Educația cetățenească.
 5. Iunie 1934. Conferința: Apicultura—Pomicultura.
- Zălau, la 22 Ianuarie 1934.

Revizor școlar:

D. MĂRGINEANU.

Asociația inv. din jud. Sălaj.

No. 87—1933.

CIRCULARĂ

Comunicăm, în copie, partea referitoare din circulara No. 381—1933 a Asociației Generale a Inv. din România, ca colegii interesați să ia act și să execute:

„2. Conducerea centrală face toate eforturile ca Asociația Generală să poată acționa cu succes în direcția tuturor obligațiilor sale statutare.

De asemenea ca să apară cele două publicații: revistele „Școala și Viața” și „Cuvântul Învățătorilor“.

Dificultățile ce întâmpinăm sunt însă enorme, din cauză că mare parte din Asociațiile județene nu binevoiesc a îndeplini obligațiile ce au față de Asociația Generală și nici nu dau sprijinul cerut de noi pentru încassarea abonamentelor la publicații.

În chipul cel mai stăruitor și mai călduros Vă rugăm deci să faceți ca să primim cât mai curând posibil cotizația, ce ne datorăți și abonamentele la „Școala și Viața” și „Cuvântul Învățătorilor“. Pentru ambele publicații, așa cum s'a hotărât, fiecare abonat va plăti la un loc 200 lei.

Asociația Dv. datorește: Pentru „Școala și Viața” pe 1932 abonați 318, costă 47.700 lei, plătit nimic, rest de plată 47.700 lei. Pentru „Cuvântul Învățătorilor” pe 1933, abonați... , costă... , ați plătit... , rest de plată... . Pentru cotizații pe 1933... .

Nu mai este de îngăduit ca unele Asociații, foarte puține de altfel, să fie la curent cu sumele datorate, iar altele să nu fi achitat nimic pe ani de zile în urmă.

Regretăm adânc, că toate chemările ce am făcut acestor din urmă Asociații, n'au găsit la ele răsunetul așteptat. Cel puțin dacă ne-ar fi comunicat că nu înțeleg să dea vre un sprijin Asociației Generale, respingându-i publicațiile, am fi avut atunci o situație clară și nu i s'ar fi adus pagube enorme.

Își închipuie cineva situația creată Asociației Generale când

din unele județe — de la apariția revistei până astăzi, timp de 4 ani, nu i-a venit nici un abonament?

Dacă nici la această din urmă chemare, nu ni se va răspunde cu sprijinul la care avem dreptul, vom înceta publicațiile chiar cu începutul lui Ianuarie 1934 și nu ne vom mai putea lua nici o răspundere pentru viitor în ce privește acțiunea Asociației Generale.

Vă rugăm în clipul cel mai, frățesc, dar foarte stăruitor să meditați serios asupra celor ce Vă comunicăm, căci este în joc însăși existența Asociației Generale și să ne dați în timpul cel mai scurt răspunsul Dvs.

Președinte, D. V. Ţoni. Secretar Gen., V. P. Dumitrescu.
Șimleul-Silvaniei, la 17 Decembrie 1933.

Președinte,
Simion Oros.

Secretar,
Valeriu Oșianu.

◆ POȘTA REDACȚIEI ◆

1. „O plimbare în sânul naturii” fiind publicat și în „HOTARUL” nu-i putem da curs. În viitor să nu ne trimiți articole publicate în alte organe de publicitate. Mai serie, însă ce ne trimiți fie numai pentru noi.

2. „Cu ce impresii superficiale părăsește o învățătoare Bucureștii”. Nu se poate publica fiind prea aspră critica și polemica n-o admitem în revistă. Autoarea articolului incriminat a fost de bună credință și nici cel mai mic gând nu l-a avut de-a diminua importanța Capitalei de unde s'a alimentat spiritul de rededeptare națională. O cunoșc mult mai devotată idealului național, stând cu mândrie pe prima poziție a datoriei. Observațiile sale asupra moravurilor și vieții bucureștene sunt juste și adevărul nu trebuie să supere pe nimeni. Corpul didactic și-n special învățătoarele trebuie să regenereze aceasta viață. O învățătoare demnă și conștiincioasă nu poate decât să privească cu dispreț fardul și genele ciupite. Ce privește „metropola” în loc de „metropola” este o greșeală de tipar, ce s'a strecurat în mod inerent. Bunăvoința cititorilor însă au corectat-o.

3. „Rolul femeii în instrucția și educația familiei”. Este un subiect sugestiv. Lucrarea n'a reușit pentru revista noastră. Ideea principală trebuie scoasă în relief cu mai multă claritate și mai condensat. Încearcă să faci așa. Pentru tipar se scrie numai pe una pagină a hârtiei.

4. „Școlile dela graniță”, „Crăciunul”, „Când am obține o frecvență normală?” nu se pot publica. Așteptăm să mai scrieți. Mai ales din realizările culturale în comunele Dvs.

Redactor responsabil: D. Mărgineanu.

Tipografia „LUCEAFĂRUL.” (propr.: G. Avram) Zălau, Telefon No. 10

≡ ȘCOALA NOASTRA ≡

REVISTĂ LUNARĂ

Abonamentul anual:

Pentru inv. 120 Lei, p. comitete șc. și alții 200 Lei

...

Correspondența pentru Redacție și Administrație
se va adresa:

Revizoratul școlar: pentru „Școala Noastră“ Zălau

...

Manuscrisele primite la Redacție nu se înapoiază.
Articolele trimise vor fi scurte, scrise citeț și nu-
mai pe o singură pagină. — Cărțile și revistele
primite la Redacție se vor aminti la Bibliografie

— Rugăm revistele să accepte schimbul —

CUPRINSUL:

D. Mărgineanu: Chemare la datorie — — —	1
Const. Floareș: Actualități — — — —	4
V. Bradovinski: Câteva considerații asupra pe- dagogiei științifice — — —	8
Traian Cionfi: Monografie — — — —	11
Vasile Buda: Libertatea copilului — — —	14
Lazăr Cosma: Asociația în pericol — — —	16
✓ D. Mărgineanu: Situația inv. primar în Sălaj —	17
Ardeleanu I.: Din jertfele unirii — — —	20
Gh. Apostol: Pițărâii — — — —	22
Vasile Onac: Inițierea cooperativei școlare	23
Cionfi—Cosma: Alte culegeri folkloristice —	25
Pagina Băncii — — — — — — —	27
Cărți-reviste — — — — — — —	29
Informațiuni — — — — — — —	31
Buletinul Revizoratului școlar — — — —	38
Asociația Invățătorilor din Sălaj — — — —	47